

Kruvinas Komunistinis teroras Lietuvoje

Paskelbė Reino respubliką Bavarija nutraukė ryšius su Berlinu Gresia civilinis karas

Lietuva nedalyvaus Pabaltijos finansinėje konferencijoje

Paskelbė nepriklausomą Reino respubliką

Separatistai, francūzų prigėlbiamai, užėmė Aix-La-Chapelle ir žygiuoja ant Cologne.

PARYŽIUS, sp. 21. — Aix-La-Chapelle šiandien tapo paskelbta "nepriklausoma" Reino respublika. Visas priemonės išbadžiusi, Francija dabar stvėrėsi paskutinėse priemonėse.

Reino kareiviai, paėmę Aix-La-Chapelle, Belgijos okupacijos zonoje, be šuvio, dabar žygiuoja ant Cologne, kuris yra laikomas angly.

Nors Francijos okupacijos kareiviai laikosi ne "neutrality" linku "republikos" paskelbimo, yra aišku, kad ta respublika nebutų galėjusi pasiskelbti be apsaugos talkininkų durtuvų.

Francija neoficialiniai labai remia Reino respubliką ir visi Paryžiaus laikraščiai labai džiaugiasi pradžia Vokietijos skaldymo.

Bavarija atvirai pasipriešino Vokietijai.

Užgriežė 20,000 reichswehro kareivių. Einančiai prie pakrikimo Vokietijai gresia civilinis karas.

BERLINAS, sp. 20. — Vokietijos kabinetui ruošiant atsisaukimą į talkininkus ir visą pasaulį, prašant intervencijai.

Darbu Netruksta

SVEIKAM tvirtam vyrai ir sveikai tvirtai moterai neatleistina bėdavoti kad darbo neturti.

Nes darbu šlandien netruksta. Ir juos lengviausia galima susirasti skaitant

NAUJIENAS — skyrių "REIKIA DARBININKŲ".

Šimtai lietuvių, skaitydami NAUJIENŲ skiltis "REIKIA DARBININKŲ", susiranda geresnių darbų. Ir tai moteris ant lygios su vyrais.

jos prieš Franciją, kad išgelbėjus Vokietiją ir centralinę Europą nuo bado ir sunaikinimo, pasirodo nauji ženklai, kad Vokietija eina prie pakrikimo ir susiskaldymo.

Civilinio karo, kur brolis kariauja prieš brolių, kuomet šalis badauja, pavojus darosi vis didesnis.

Berlinas, buvusi išdži sosti- didelės imperijos, vėl neturi duonos ir policija laukia alkanų žmonių puolimų ant duonkepyklų ir maisto sankrovų. Bet badavimas jau yra priprastas dalykas, dabar Vokietija yra labiau susidomėjusi civilinio karo pavojum.

Bavarija prieš Berliną.

Bavarijos valdžia padarė aiškų išsaiškimą kovon Berlinui, kada ji paskelbė, kad 20,000 Bavarijos reichswehro kareivių yra atsaukiama iš nacionalinės armijos, kad Bavarijos militarinis gubernatorius gen. von Lossow, kurį prezidentas Ebertas pašalino iš vietos, priėmė komandą Bavarijos ginkluotų spėkų ir kad iki Berlinas nepanaikins pašalinimo gen. Lossow, ryšiai su Berlinu skaitosis nutraukti.

Saksionija prispausta reakcionierių.

Militarinis Saksionijos gubernatorius gen. Mueller išleido proklamaciją, kurioje jis pareiškė, kad reichswehras yra nusisprenęs vykinti Berlio įsakymus atsteigti ramią konstitucinę padėtį Saksionijoje ir ją palaikyti. Tieji gi, kurie priešinsis ginklu ar bandys vartoti sabotazą galės būti žudomi.

Pareinis nori atsiskirti.

Iš Aix la Chapelle pranešama, kad separatistai ten ren- giasi tuojaus paskelbti Pareinio respubliką. Jie turi 3,000 šautuvų ir daug amunicijos; taipjuo jie turi susiorganizu- vę ir valdžią, kuri perimtų tam- me distrikte administraciją.

Kancleris Stresemannas tuo- jaus pasišaukė kelis kabineto narius, o ryto sušaukė ir pil- ną kabineto susirinkimą, kad apsvaščius ką daryti su Ba- varija. Valdžia nusprendė, kad Bavarija laužo konstituciją ir mano griežtis prieš ją griežtų priemonių.

20,000 kareivių Saksionijoje.

Berlinas tečiaus neturi už- tektinai kareivių, kad galėjus padaryti tokią baudžiamąją ek-

spediciją. Bavarija dabar turi 20,000 reichswehro kareivių ir 20,000 ginkluotus monarchis- tų bandas. Iš likusių 30,000 reichswehro kareivių 20,000 kareivių yra laikomi Saksioni- joje maldinti Saksionijos dar- bininkus, o 5,000 kareivių sto- vi Berline, bet ir tuos reikės padauginėti, jei įvyks sumiš- mų.

Beveik visi reichswehro ofi- cieriai Bavarijoje rezignavo ir ryto sudės prisauką Bavarijai.

Prašys intervencijos Ruhr distrikte.

Nepavykus susitaikinti su Francija taip, kad darbas Ruhr distrikte galėtų tęstis ir kad ilgai būtų prieda prie išri- šimo kontribucijos klausimo, Vokietijos kabinetas nutarė pa- siųsti notą visiems talkinin- kams, prašančią intervencijos Ruhr distrikte.

Nota išdėstys visas Vokietij- jos pastangas susitaikinti, at- šaukimą pasyvio priešinimosi, vidurinę Vokietijos padėtį ir Francijos užimtą nepaken- čiamą poziciją, kuri yra prie- šinga patiems talkininkų inte- resams. Nota prašys intervencijos vardan žmoniškumo ir iš- gelbėjimui Vokietijos ir cen- tralinės Europos.

Kabinetas taipjuo pasiųs no- tą kontribucijos komisijai, iš- dėstančią Vokietijos nusistaty- mą kontribucijos klausimu ir prašys Anglijos atstovo Brad- bury padėti atnaujinti dery- bas.

Berlinas be duonos.

Duonos kainai iškilus iki 1,000,000,000 (vieno biliono) markių už kepalą, maisto mi- nisteris paskelbė, kad pirma- dieny duonos kainą bus pakel- ta iki 2,500,000,000 markių. Delei to Berlinu duonkeipai at- sisakė šiandien ką-nors kepti.

Iki 4 val. visos duonkepyk- los buvo išsipardavę ir 6 val. pradėjo ateiti iš visų miesto daštų žinios, kad didelės mi- nios žmonių renkasi prie duon- kepyklų ir reikalauja duonos septintadieniui, grumdomos duonkepyklas sudaužyti, jei duonos nebus parupinta. Tuo- jaus prie kiekvienos duonkepy- klos tapo pasiųsti dideli bu- riai policijos. Kadangi Berli- nas, ypač biednuomenė, gyve na išimtinai duona ir bulvė- mis, vargas gyventojams yra didelis.

Markė birzoje vėl labai nu- puolė ir dabar pasidavinėju po daugiau kaip 18,000,000,000 markių už dolerį. Tuo kursu duonos kepalas pirmadieny kainuos 14c, kuomet darbinin- kai didžiumoje uždriba tik 20c į dieną. Pigios valdžios duo- nos nėra.

Yra tikras dalykas, kad pir- madieny bus duonos riaušių, nežinint visų policijos prisi- rengimų.

Lietuva sutinka pasirašyti konvenciją su Latviais

Ryga. (E.) — Atsakydama į Latvijos valdžios pasiulymą sutarkyti klausimą apie Lie- tuvos — Latvijos pasienio su- sisiekimą tam tikros konven- cijos keliu, Lietuvos valdžia išreiškė sutikimą su šituo pasi- ulymu. Konferencijos kon- vencijai pasirašyti laikas ir vie- ta dar nonustatyta.

Pabaltijos finansinėje kon- ferencijoje Lietuva nedalyvaus

TALINAS, Estonijoje. (E.) — Spalio 16 d. Taline įvyksian- čios Pabaltės valstybių finan- sinės konferencijos sušauki- mas numatytas dar praeitais metais Rūsinkuose buvusioj minėtų valstybių užsienių rei- kalų Ministerių konferencijoje. Finansinės konferencijos pro- grama sekanti: 1) Tarpusavė informacija apie ekonomine tvarką; 2) teoretiniai planai apie vieno piniginių vieneto įvedimą, valiutos didimas, pi- niginė apyvarta, devizų preky- ba ir pan.; 3) pasitarimas apie galimybes faktino bendradar- biavimo tarpvalstybių bankų ir kooperacijos klausimais.

Vokietijos nota kontribu- cijos komisijai

Nota pareiškia, kad Vokietija negali mokėti jokios kontri- bucijos iki nesutarkys fi- nansiniai.

PARYŽIUS, sp. 20. — Pa- tirta, kad Vokietijos valdžios kontribucijos nota pasiekė Pa- ryžių vakar ir pirmadieny bus perduota kontribucijos komi- sijai.

Iš artimų ambasada šalti- nių patirta, kad nota yra ilgas išdėstymas Vokietijos ekono- minės ir finansinės padėties. Ji pareiškia, kad Vokietija da- bar negali mokėti kontribuci- jos net ir prekėmis ir prašo kontribucijos komisiją ištirti Vokietijos nuojėgumą mokėti. Ji sako, kad Vokietija negal-ės mokėti iki nebus pilnai re- organizuota jos pinigine siste- ma.

Nota nepaliečia Ruhr klau- simo, kadangi tai nepriklauso nuo kontribucijos komisijos.

Nota daugiausia remiasi ant Versailles sutarties ir reikalauja tosios sutarties prizadėto tei- singumo.

Francūzų pinigai Pareiny.

Paskelbta, kad nepriklauso- mi pinigai, formoje "transporto bonų", sumoje nuo 1 sou iki 100 frankų, bus paleisti Pareiny sekamą savaitę. Pa- reinio vyriausioji komisija nusprendė tuos pinigus įvesti delei visiško markių nupūli- mo.

Puola namus

Uždarius salionus policija da- bar krato namus.

CHICAGO. — Policijos vir- šininkas Collins paskelbė, kad uždarius salionus, 5,000 priva- tinių namų pavirto salionais, įsakė policijai daryti kratas ir įieškoti mumsaino ir privati- ninose namuose. Marquette distrikte jau padaryta 11 kra- tų namuose. Kratos busiančios daromos be jokių "warranty" ten kur bus nužiurima mun- šaina turint.

Collins sako, kad iš 6,000 buvusiu Chicagoje salionų da- bar beveikia 1,500, bet ir tie nustosią veikti su Naujais Me- tais, nes nebegausią laisnių.

Čechija glaudžiasi prie Francijos

Mato, kad Francija yra stip- riausia Europoje šalis ir to- tel taikosi prie jos.

PARYŽIUS, sp. 21. — Če- cho Slovakijos prezidentas Ma- saryk išvažiavo namo, pilnai įsitikinęs, kad Francija yra di- džiausia militarinė šalis pasau- ly. Pusiau oficialiniai paskelb- ta, kad dabar Čecho Slovakija padarys su Francija ekono- mine, politinę ir militarinę są- jungą.

Francija dabar tokias są- jungas turi padariusi su Len- kiją, Rumunija ir Jugo Slavi- ja, kurioms ji davė didelių kre- ditų, kad jos galėtų nusipirkti daugybės karo medžiagų Francijoje.

Padariusi sąjungą su Čecho Slovakija, Francija pilnai už- valdys centralinę Europą.

Masaryk paliko Francijoje didelius užsakymus ant gink- lų ir amunicijos, aeroplanų ir taipjuo užsakė pabudavoti Pra- goje didelę bevielinio telegrafo stotį.

Penki žmonės užmušti

CHICAGO. — Vakar auto- mobilai užmušė penkis žmo- nes.

Prie Wall ir 32 Pl. gatvių ant Bridgeporto, vienas žmo- gus liko užmuštas retoj nelai- mė. Adolph Myles, 5531 So. May St., grįžo iš šokių lenkų Micevičiaus svet., prie 33 ir Morgan gatvių. Privažiavęs Wall gat. ir 32 Pl. jis susidurė su savo dėde Otto Seibert, 3312 S. Morgan St. Abu au- tomobilai liko sudaužyti, bet abu išliko gyvi. Myles išlindęs iš po griuvėsių nesužeistas, pa- matė nusikorusių ant savo au- tomobilio viela, kurią bandė numesti. Bet tik suriko ir kri- to negyvas. Tai buvo elektros viela, kurią nutraukta, kada automobilis užgavo ir nudau- žė stulpą. Netoli stulpo stovė- jė trys žmonės irgi liko suže- sti.

Viso Chicagoje šiemet jau užmušta automobilių 557 žmo- nes.

Pašalino generolą

BERLINAS, sp. 19. — Ka- ro ministeris Gessler atšaukė reichswehro komandotoją Ba- varijoje gen. Lossow už atsi- sakymą klausyti Berlio vald- žios įsakymų. Bavarija tuo- jaus padarė Berlinui ultimata, reikalaujantį to generolo pa- šalinimą atšaukti, bet kancler- is Stresemannas atsisakė rei- kalavimą išpildyti.

Prezidentas ir gubernato- riai vykins prohibiciją

WASHINGTON, sp. 21. — Prezidento Coolidge konferen- cija su 34 valstijų gubernato- riais po triukšmingų debatų išdirbo programą geresniam kooperavimui tarp federalinės ir valstijų valdžių vykinimui prohibicijos.

MEXICO CITY, sp. 19. — Ge- rai patyrusiuose rateliuose vaig- što gandy, kad Meksikos prezi- dentas Obregonas neužilgo re- zignuosias.

Lietuvos komunistai žudo buvusius savo draugus

A. Bernotas rašo iš Kauno kalėjimo apie vagystes, banditizmą ir ištvirkimą komunistų tarpe

KAUNAS. — "Vytautą Alek- są užmušė komunistai, kaip pavojingą jiems žmogų, galin- tį juos išduoti. Turime žinių, kad komunistai vartoja terora prieš tuos savo narius, kurie jiems išrodo pavojingais. Nese- nai kur tai dingo iš Šiaulių Duklinas, buvęs profesinės są- jungos pirmininkas; visai spė- jama."

Sitokių žinių praneša "Nau- jienoms" vienas bendradarbis ir įžymus veikėjas Lietuvoje. Kartu su tuo pranešimu ji- sai atsiuntė "Naujienoms" il- gą Antano Bernoto laišką, pa- rašytą Kauno kalėjime. Berno- tas pateko į kalėjimą komu- nistų byloje; bet sėdėdamas kalėjime jisai atsimetė nuo komunistų ir, kuomet jie emė jį už tai persekiot ir šmeižti, tai jisai viešai išėjo prieš juos. Sa- vo laiške jisai dabar iškelia aik- štėn daugelį komunistų slaptų- bių ir parodo, kad jų vadai yra banditų, vagių ir žulikų šalka, kuri daro gyvenimą iš- to, kad spekuliuoja minių jau- smais ir apgaudinėja jas.

Lietuvos kooperatininkai Rygoje.

Ryga. (E.) — Rygoje įvy- ko čionai atvykusių Lietuvos kooperatyvų atstovų pasitari- mas su latvių kooperatinin- kais tikslu sudaryti artimes- nių ryšių su Latvijos koope- rativais.

Skrenda gydyti Trockį.

LONDONAS, sp. 16. — Iš Munchio pranešama, kad gar- sus chirurgas Dr. F. Sauerb- ruch išskrido aeroplanu į Maskvą gydyti Rusijos karo ministrį Leoną Trockį, kuris serggs pilvo vėžiu.

Šiandien — giedra, biskį šil- čiau.

Saulė teka 6:09 v., leidžiasi 5 val. Mėnuo leidžiasi 3 val. nakties.

SIŪSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

NAUJIENOS 1739 S. Halsted St. Chicago Ill.

Kas Dedas Lietuvoj

Nors gatvių šluot, bet — tik į Kauną

Kaunas. (L-va). — Kiek teko patirti, į Kauną atvažiuoja vis naujų ir naujų piliečių, įvairių tautybių ir profesijų. Reikiama, Kaunas auga, didėja. Tas gražu. Tik gaila, kad tie piliečiai ir pilietės bėga iš kaimų ir miestelių linksmo gyvenimo ieškoti, gardžios duonelės pavalgyti ir nieko nedirbti. Tiesa, niekas niekam tos laimės nepavydi, bet žiūrėkim kas yra. Sodžiūs dejuoja: žmonių nėra, darbininkų trūksta! Pasiklausyk Kaune — tas pats: darbininkų trūksta. Bet nueik į K. M. S. Darbo Biržą, Maž. Vilniaus g-ej., ten kasdien išvysti daug be darbo sėdinčių.

dėtos nuomos ir Sodo rinklėvos — 10,000 su viršum metams.

Kaip teko patirti, direkcija yra labai susirupinusi ir uoliai ėmėsi įvairių priemonių, kad surastų šaltinių šiam deficitui padengti. Direkcija, kaip girdėti, yra kreipusis į vietinius bankus ir į Miesto Valdymą išskelbdama reikalą minėtą deficitą padengti.

Turint galvoje bendro lavinimosi tikslą rimtoje simfonijos muzikoje, reikia tikėtis, jog lygiai bankai, kaip ir Miesto Valdymas ateis dirbti į pagalbą, nes neigiamas šių įstaigų darbas paralyzuotų ir atimtų dirbtį ateityje, ir tuomet nubaidytų ir kitus norinčius pasiaukoti platesniam muzikos plėtojimui Lietuvoje. (L-va)

RASEINIAI.

Rugpjūčio 11 dieną čia buvo susauktas valstybinių ir savivaldybių įstaigų tarnautojų susirinkimas. Susirinkimą sukvietė Raseinių profesinės sąjungos skyrius ir jame dalyvavo apie 100 narių ir daug svečių. Susirinkimas svarstė Seimo nutatytas algas ir su tuo patį griežtumu kaip ir kitur pasisakė prieš žemesniųjų tarnautojų skurdų atlyginimą. Susirinkimas kviečia Sąjungos Centro Valdymą, kad keltų ir vadovautų kovai už tarnautojų reikalus ir siūlo: jei valdybos pastangos pueyti niekais, tai ji artimiausiu laiku turi susaukti skyrių atstovų visuotinąjį suvažiavimą susidarusiai padėčiai apsvaistyti.

Rugsėjo 2 dieną įvyko Raseinių apskrities savivaldybių tarnautojų suvažiavimas. Jis priėmė to paties turinio rezoliuciją, kaip ir Centro Valdymos pasiulytoji, tik adresuodamas ją Apskritis Tarybai. Taryba, iš klausus rezoliucijos, rado ją per daug karingą ir atidėjo nesvarstiusi.

Lauk, šunie, kol kumelė stips! Tarnautojai ir valstybinių, ir savivaldybių įstaigų turi tik sujungtomis įjėgomis, organizuotai vesti tolimesnę kovą. Pačios vienos rezoliucijos įdiržusių buožių nepabaidys. — J. V-nis.

Valstybinėj Operoj.

Valstybinei Operai skiriamas naujas Direktorius Tallat-Kelpša, vietoj p. Bielluno, pasilikusio Italijoje.

Antruoju Operos dirigentu kviečiamas Al. Kačenauskas. Jau baigiamas rinkti Operos orkestras. Tenorų kviečiamas iš Amerikos grįžęs artistas p. Jonas Byra. (L-va)

Tu degtine, tu pilkoji...

Telšiai (L. Ž.) Plėšiko Raikausio nuširdračius, matyt, telšiškiams gyvenimas pasidare nuobodus, ir jie ėmėsi smarkiai šnapsą traukti. Linksma, bet ne visiems, to pasekmės jau yra. Š. mėn. 16 dn. vakare, Miesto sodne, pas Kanklių dr-ją, kur linksmai ir padoriai žaista ir šokta, susirinko būrelis gerokai įkaušusių jaunikičių su merginomis, ir pradėjo smarkiai užti. Beregint atsirado milicininkas ir "beramin-damas" kurpiui Laitukui peršovė pilvą, o jo draugui Digriui "tik" koją. Liatukas po 4 val. nukeliavo į tą kraštą, kur nėra milicininkų su tokiom gražiom kepurėm ir tokiais biau-riais parabolais, o Digris išsi-si lignoninėje ir vis teiraujasi "ar pias muon reitą žemyn, ar ne?..." Ar kaltas milci-ninkas — dievai žino. Neįma-nėliai gi keikia visus valdimie-rus, o piliečiai toliau šnapsą traukia. Dar tik lygiai 24 val, po to praslinkus jie jau lakt-tė po miestą "golta" keldami,

vienas su kruvina "ližyna", antras su peiliu suraižytu veidu — rodo, kad kas tai panašaus į žemės drebėjimą atsitiko... Mes, rimti žmonės, kol gerokai irgi neišgersime, pasižadame — vakarais iš trobos nei žingsnio: baugti, mat, ir žulikių ir juos gaudančių. —Abencus.

Pasvalys. — Pasvailo apylinkėje darbininkų algos viduliniai imant sekantios:

Dvaro ordinarininkai gauna 123 pudus javais, šimtą litų pinigais metams. Žemės 2 siekavietes, laiko 2 karves, 3 avis; medicinos pagelbos visai nėra. Ordinarininkų moterys turi atidirbti dvare po 35 dienas už 1 litą diena. Kurui gauna 1/2 sieksnio malkų ir 1 žabų. Butai daugumoj labiau į tvartus panašūs, kaip į gyvenamąjį namą.

Ukininkų darbininkai viduliniai gauna: bernas — 200 litų, čerkeso leiv ir keturius purus javais.

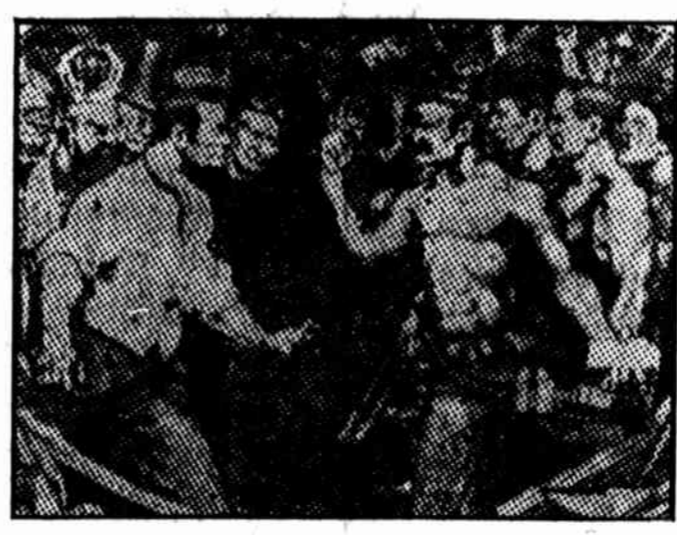
Mergina gauna 50 litų, ir 3—4 purus javais.

Piemuo 30 litų, 3—4 purus javais.

Už nurodytąjį atlyginimą aukštesnių visai mažai rasi, bet žemesnių — kiek tik nori. Kai kur atlyginimas esti tiek ubagiškas, kad net gėda jis minėti. Čia darbininkų susipratimas visai žemas. Didžiūma uoliai garbina Ragutį, o jau apie darbo jaunimą nenteka ir kalbėti, — labai skaudu žiūrėti į tokį draugų apsilėidimą. Ar neverčias būtų draugams daugiau kreipti domės į mūsų organizacijas? Pasvaly gan darbšti L. S. D. P. kuopa. Susibūrę į minėtą organizaciją, jau galėtume sukurti tvirtą ir pastovią profesinę sąjungą. Tuomet bendromis pajėgomis iškovotume sau geresnį gyvenimą. —P. Papartis.

Salamiestis (Vabalninkų v.) Šių metų birželio mėnesį Salamiestio dvaro darbininkų jaunimas sutarė surengti šeiminišką pasilinksminimo vakarą. Bet nelaimė iš bažnytinio štabo su visomis instrukcijomis įsibrovė nelaimingos davaltkos ir paleido savo liežuvi darban. Ėmė visiems kalti, kad rengiamas vakaras butiniai turi būti su šv. mišiomis, nes be mišių tai vakaras bolševikiškas. Tol bėgiojo, kol artį pusė darbininkų jaunimo savon pusėn patraukė, ir vakaras buvo su mišiomis. O kurie atsiskakė nuo tokio vakaro, tai gavo komunistų vardą. Atlaikius mišias, atsidangino vakaran ir kunigėlis. Paragavęs ir šokiškos, ir tokios, palaimino vakaro rengėjus ir šiltas išvažiavo. Vakaro rengėjai, gavę tokį palaiminimą, tiek ir patys įsismagino, kad vienas kitam pradėjo nosis skaldyti. Vakaro pirmininkas J. Baltrėnas gavo gerus akinius. Tiek to, gal jie ant tos intencijos ir mišias užpirkinėjo. Gėda draugams darbininkams, kurie duodasi davatkų už nosės vedami ir džiugina musų priešus, ardydami musų vienybę. —Iniršus Davatka.

Paveikslai už dyką!

Stebėtina linksma naujiena lietuviams — bus rodomi krutami paveikslai, 49,000 metų istorija, galėsite matyti savo akimis, kaip atsirado žemė, ledų kalnai, žmogus, žvėrys ir žmogus. Galėsite matyti visą tvaną ir kitų įdomių paveikslų: istoriškų, poetiškų, šventraščio ir šių laikų atsitikimus. Bus rodomi per keturis (4) vakarus, kiekvieną vakarą skirtingi paveikslai. Todėl pasistengkite būti visus vakarus, o esate užtikrinti, kad daugias išmoksitė negu seminarijoje per keturis metus. **Prasidės Utarninke: 23, 24, 25 ir 26 Spalio-Oct., 1923** Healy School Hall, 3037 So. Wallace St. arti 31 St., Chicago, Ill. Dursys atdaros nuo 6:30. Prasidės ligiai 7:30 v. v. Nesivėlinkite, nes negausitė sėdynių. Patarūna, kad vaikų nesivestu per daug, del užlaikymo ramybės ir sutapumo vietos. Už dyką. Rengia ir kviečia T. B. S. S.

Tel. Boulevard 1545
TOWN OF LAKE KVIETKINYČIA
M. S. Petravičia, Savininkas
Parupiname kvietkas del visokių atsitikimų
Labai greitai
1551 West 46th Street

ELEKTRA
Sviesas ir pajėgą suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo. Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St., Tel. Boulevard 7101, 1892. Chicago.

DOVIERNASTIS (Ingaliuojimai)

Taipgi kiti Reikalai ir Provos Lietuvoje

Jeigu kam reikia padaryti doviernastis vedimui reikalų ir provų Lietuvoje, jei reikia padaryti pirkimo ir pardavimo aktus kaslink nuosavybės Lietuvoje, ar kokius kitus dokumentus, tegul kreipiasi į Naujienu ofisą, kur visi tokie dalykai atliekami su pilnu žinojimu, stropiai, greitai ir už pigiausią kainą.

Taip-jau jeigu kas turi vedimui provų arba bylų Lietuvos teismuose, tegul kerpiasi į Naujienu ofisą, nes iš čia pavedame Lietuvos bylas savo korespondentams advokatams Lietuvoje, kiekviename atsitikime paskiriame bylas geriausiems savo dalyko žinovams.

NAUJIENOS Teisių Skyrius
1739 So. Halsted St. Chicago, Ill.

JAU TURIME LIETUVIŠKŲ SOKIŲ ORKESTRĄ

FOLO (DALĮ) NO. I.
Talpinanti 31 populiarių lietuviškų šokių šiem instrumentams: 1-mai Smuikai, 2-rai Smuikai, Bassui, Violončelei, Fleitai, Klarinetui A, 1-mam ir 2-ram Kornetui A, Trombonui (stipriausiam balsui), Bugnui ir Piano akompanuoti. Kaina kiekvienos rūšies 50c. Piano akompanuoti \$1.00.
VISOS TOS DALYS ŠIOJE KNYGOJE TINKA IR KONCERTINAI, KAIPIR KIEKVIENA DALIS ATSKIRAI ORCHESTROS RAKTE.
Tikrai įsigyk setą šitų gaidų, o bu-site pilnai užganedinti.

Georgi & Vitak Music Co.
4639 So. Ashland Avenue CHICAGO, ILL.

PRANEŠU SAVO KOS-TUMERIAMS IR DRAUGAMS

Aš perkėliau savo krautuvę iš pirmutinės vietos kur išbuvaui per 6 metus. Dabar vel sugrįžau į senąją vietą kur pirmiau turėjau aukšnių daiktų krautuvę per 3 metus.
Telefonas tas pats yra Canal 5838

Peter A. Miller
2256 W. 22nd St.

NUSIPIRK Typewriterį arba rašomą mašinėlę

Kaina \$60
Tuomi padarysi didelį smagumą pats sau, savo gindamas ir draugams su kuriais susirašinėji ir greičiau galėsi parašyti laiška ar ką kitą, negu su ranka. Geriausia, parankiausia ir dalikatniausia mašinėlė su lietuviškoms raidėms pasaulyje. Galima ir angliškai rašyti.
Gauamos

NAUJIENOS
1739 S. Halsted Str., Chicago, Ill.

For Beautiful Eyes
Make the Use of **MURINE** Daily Habit. This Refreshing Eye Lotion soon makes Eyes Clear, Radiant, Beautiful! Harmless, Enjoyable.
Sold by all Druggists. Write for Booklet "How to Make the Eyes Beautiful"
MURINE for Your Eyes
MURINE CO., 9 East Ohio Street, Chicago

Overkautai
2 kelnų siutai Vyrams, vaiknam ir vaikams
Musų pigi randa ir mažos išlaidos padaro galimu sutaupti jums nuo \$5 iki \$25
ant jūsų siuto arba overkauto. Mes turime visokio materijolo kokio jus tik norite, vienodų spalvų ir vėliausių stilių.
Visi stiliai, spalvos ir mēros. Siutai ir overkautai \$18.50 ir augėčiau
Vaikų siutai ir overkautai \$8.50 ir augėčiau
S. GORDON,
739 W. 14th St.
Pirmos durs į rytus nuo Halsted St. prie 14 St.
Atlara kasdien nuo 8 ryto iki 9 vak. Subatomis nuo 8 ryto iki 10 vakare. Nedėlioj nuo 8 iki 5 vakare.

Garsinkitės Naujienuose

NORĖDAMI
PIRKTI, PARDUOTI AR MA- NYTI VISAD...
J.S. TAJ JUMS BUS ANT MAJOS.
S. L. FABIONAS CO.
INVESTMENTS REAL ESTATE INSURANCE
809 W. 35th St., Chicago
Tel. Boulevard 0611 ir 674
PADAROM PIRKIMO IR PAR- DAVIMO RAŠTUS.
Pasekmingai siūniame įsigis ir Parduodam Laivakortes.

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisai
127 N. Dearborn St., Room 111-13
Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6
Gyvenimo vieta:
3323 So. Halsted St.
Tel.: Boulevard 1310
Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiek- vieną vakarą, išskyrus ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2221 W. 22nd St., arti Leavitt St.
Telephonas Canal 2562
Valandos: 9 ryto iki 9 vakarė. Se- redoj ir Pėntnyčio nuo 9 r. iki 6 v. Veda visokias bylas visuose tele- muose. Egzaminuoja Abstraktus ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduodant Lotus, Namus, Farmas ir Biznius. Skolī- na Pinigus ant pirmo morgičiaus lengvomis išlygomis.

Tel. Dearborn 9067
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiestyj: Room 1726
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 W. Washington St.
Cor. Washington & Clark
Nanzų Tel.: Hyde Park 3396

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St. Room 530
Tel. Central 6390
Vak. 3223 S. Halsted St., Chicago.
Tel. Yards 4681

S. W. BANES, Advokatas
Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Recter Building
75 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3203 So. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 val.

J. P. WAITCHES
LAWYER Lietuvys Advokatas
Dienomis Room 514-516
127 N. Dearborn St.
Telephonas Randolph 5584
Vakaris: 10736 So. Wabash Ave.
Tel.: Pullman 6877.

AR SERGI?
Ateik pas mane ir lik sveiku Nedaleisk, kad tavo liga pasidary- ty chroniška arba kritiškame padė- jime. Ateik šandien asmeniniam pasimatymui. Aš lengvai prasiūsi- tu kad ir labiausiai chroniškas ligas.
DR. M. S. BASISTA,
CHIROPRACTOR
1809 So. Loomis St.

Vasaros Simfonijos koncertai Kaune

Rugsėjo mėnesyje Kauno Miesto Sode pasibaigė pirmasis vasaros simfonijos koncertų sezonas.

Viso buvo duota 32 koncer- tai, kuriuose buvo atlikti žy- miausi italų, prancuzų, rusų ir kt. muzikos kuriniai. Keturi va- karai buvo pavesti išimtinai lie- tuvių muzikos kuriniams.

Nors tie simfonijos koncertai moraliai davė daug naudos, nes Kaunas galėjo jais didžiutis, bet materialiai toli gražu šis pirmasis bandymas savęs nepa- teisino.

Neatsižvelgiant į tai, kad tukstantėiai tuos koncertus lan- kė, bendroj išvadoj, kaip teko girdėti, direkcija turėjo nuosto- lių apie 15,000 litų. Orkestras susidėjo iš 46 asm. ir kainojo drauge su dirigentais ir solis- tais 41,670 litų, o pajamų buvo, direkcijos duotomis žinio- mis, 29,313 litų (valstybinės rinkliavos 10% atskaičius, dar mažiau belieka). Nuostoliai daugiausia susidarė del žemos kainos (70 ct.), mažo lietuvių atlankymo (nedaugiau 10% bendro skaičiaus atsilankiusių žydų, rusų ir k.), del smarkaus cirko veikimo ir del nepapras- tai aukštos Miesto Valdymos už-

PINIGUS LIETUVON NUSIUNCIAME

Telegramu per 2 dienas
Perlaidomis per 25 dienas.
Turime tiesioginį susisie-

Kreipkitės kimą su Lietuvos Bankais.
Ypatiškai arba raštu į
Central Manufacturing District Bank
1112 West 35 St., Chicago.
Turtas virš \$8,000,000.00

French Line
Compagnie Generale Transatlantique

NEW YORK, PLYMOUTH HAVRE-PARIS
PARIS Oct. 24, Nov. 14, Dec. 12
FRANCE Oct. 31, Dec. 8
LAFAYETTE Nov. 10
LA SAVOIE Nov. 24, Dec. 22
NEW YORK, VIGO (SPAIN), BORDEAUX
Rašykite del šingidėlio aprašomo knygtės juos vietinai agentui arba į didįjį ofisą 19 State Street New York.

CUNARD

AR MANOTE ATSIMTI GI- MINES I AMERIKA
2629 Lietuviai atvažiuos į čia šį mėnį
Lošk mūsų raštinei Kaune pagelbė- ti juos gimimėms ikauti pasportus ir visas ir tinkamas juos prirnginti į kelione.
Nereikia laukti del vietos, turin- tiems Cunard linijos laivakortes. Cu- nard laivas išplaukia iš Europos kas keltinta diena. Cunard laivakortes yra geros kelionė ant AQUATANIA, BERENGARIA ir MAURETANIA, greičiausia jūrų kelionė tarp Lietu- vos ir Amerikos.
Del smulkiems informacijų, mal- niktė susišinoti su mūsų vietiniu agentu arba mūsų raštineje.
Cunard Line
140 N. Dearborn Street
Chicago, Ill.

KORESPONDENCIJOS

Grand Rapids, Mich.

Iš komunistų maluno. — Pirmą kartą pažinimas kad komunistų ir fašistų siekiai yra vienodi.

Spalių 7 dieną vietos komunistai buvo surengę prakalbą, kurioms kalbėjo bei pasikvietė iš Detroito kažkokį Pekaraitį. Mitingo vedėjas pirmą perskaitė kokias L.D.L.D. yra išleidusi knygas ("Karė—ko delei", "Istorija Socializmo Suvalstijose" etc.) ir ragino jas pirkti (labai gerai. S.), paskui pristatė "draugų" Pekaraitį kalbėti. Kalbėtojas visų pirma pranešė: "Sergu, draugai ir draugės, ir nežinau, ką kalbėsiu", ir buvo matyt, kad tiesą sakė — tą tiesą, kad pats nesijozino, ką kalbėjo. Per valandą laiko jis "sukritikavo" socialistus, L.D.L.D., visus darbininkų unijas, malė kas jam ant seilės užėjo apie Franciją, Angliją, Lenkiją, Lietuvą ir kitas šalis, pagaliau išgyrė Rusijos komunistų valdžią, "Amerikos darbininkų partiją", L.D.L.D., ir tuo pasibaigė.

Pirmininkas pareiškė, kad prakalbos baigtos, o dabar, "draugai ir draugės, rašykite į ALDLD 66tą kuopą", kurioj esą 85 nariai.

Bet rašytis niekas nesiraišė. Matydamas tai pirmininkas sako:

"Aš norėčiau žinoti, kiek šioje sietainėje yra mūsų draugų, — pakelkite rankas!" Pakilo apie penkiolika rankų.

"Nariai", sako pirmininkas. "Dabar pakelkite, kurie norite įsirašyti!"

Niekas nekelią. Taip nieko ir nelaimėta, ir tuo viskas pasibaigė.

Spalių 14 dieną taip pat buvo surengę mūsų komunistai prakalbą. Šiuo kartą kalbėtoju buvo vietinis "draugas" J. Sakalauskas. Žmonių buvo atėję apie ketvertas dešėtk. Plakatuose buvo skelbiama, kad bus dar koncertinis programelis, bet nieko panašaus nebuvo, tuo būdu žmonės buvo prigauti. Mūsų komunistai paprastai taip daro: prižada visko, kad tik žmonių daugiau ateitų, bet ką prižadėję neišpildo.

Sakalauskas kalbėjo taip, kaip ir visi kiti komunistai, atsiprašant, kalbėtojai. Maišė viską į daiktą kaip jovalą. Sakė, kad po karo darbininkai nusilpnėję, todėl Europoj įsigalėję juodašimčiai fašistai, o Amerikoje — ku-klux-klaniečiai, kurie nori dabar panaikinti demokratines valdžias; po dviejų metų, girdi, Amerikoje gal bus jau ku-klux-klono valdžia, ir mes nebegalėsime laisvai susirinkti taip, kaip šiandien...

Tai mat tasai komunistų kalbėtojas jau susirupino dėl demokratijos likimo. Bet ko jam rupintis? Juk komunistų, fašistų ir ku-klux-klaniečių siekimai tie patys: naikinti demokratiją, naikinti parlamentus, o įsteigti diktaturas, ar ne?

Po prakalbų buvo duota keletas klausimų, tarp kurių ir šitas: "Darbininkų jėgos nusilpnėjo, bet ar ne jūs, komunistai, kalti dėl to nusilpnėjimo, ar ne jūs suskaldėte darbininkų judėjimą, darbininkų organizacijas?"

Sakalauskas raudonavo ir bandė išsisukti nesąmonėmis. Girdi, socialistai skaldė parapijas, nes reikėję traukti žmones iš kunigų įtakos; dabar gi reikią traukti juos iš socialistų įtakos, nes socialistai einą su fašistais. — Klausėjas gavęs balso sukūrė tam melagiuui pirtį, sakdamas: "Tamstos pasakymas, kad socialistai ei-

na su fašistais, yra gryniausias melas ir prasimanymas. Visi žino, kad socialistai yra griežčiausi fašistų priešai. Bet kad komunistai savo tikslais yra artimi fašistams, tai tiesa, nes ir vieni jų ir antri siekimas yra tas pats — diktatura. Ar ne taip?"

Ir taip prispirtas prie sienos vietos lietuviškas komunistė-lių vadas noroms-nenoroms turėjo pripažinti, kad taip, kad jų tikslas esąs tas pats. Vadinas, komunistai, lygiai kaip fašistai nori panaikinti tas darbo žmonių teises, kurias jie yra iškovojo iš kapitalistų.

—Sturmas.

Herrick, Ohio.

Apleidau Lawrence, Mass., ir atvykau į šį miestelį. Lawrence sunku duonos kėsnis uždirbti — daug žmonių ten, daug yra bedarbių. Rytmė-čiai apie dirbtuvių vartus stovi ten šimtų šimtai darbininkų ieškančių darbo.

Tuo tarpu gi čia anglių kasyklose bėdos nematyt, kasyklos dirba kasdien ir žmonės nebologai uždirba, gyventi gali.

—P. V.

Sveikatos Dalykai

PAVELDEJIMAS.

Rašo Dr. A. J. Karalius.

Asmens savybes sudaro trys dalykai: paveldėjimas, aplinkuma ir auklėjimas. Ir sunku pasakyti, kuris tų dalykų stipresnis. Paveldėjimas suteikia asmeniui tam tikrą formą, palinkimus, norus, pamėgimus, silpnības, tai, ką mes vienu žodžiu vadiname "prigimtis". Aplinkuma gali asmenį tobulinti arba žeminti. Auklėjimas, žinoma, labai svarbus dalykas: tinkamas auklėjimas ir prastą prigimtį žymiai patobulina, ir iš "blogo" žmogaus gali "gerą" padaryti.

Kiek seniau daug domės buvo krepita į paveldėjimą, į žmogaus prigimtį. Visų suirimų ir defektų priežasties ieškodavo paveldėjime. Būta tokių žmonių, kurie paveldėjimu viską

bandė pateisinti. "Žmogus yra tokiu, koku jis užgimė, turi tai ką jis paveldėjo, gali tobulinti tik tai, ką jis užgimdamas atsinešė" — vienas senesnių rašytojų yra išsitaręs.

Dabar į paveldėjimą kitaip žiūrime. Trumpai suėmus, šitaip: pageidaujama turėti sveiki tėvai, ir tėvų tėvai, geras paveldėjimas yra labai didelis pliusas kiekvienam, bet be tinkamos aplinkumos (aplinkybų) ir sisteminio auklėjimo nieko gero negalima susilaukti. Auklėjimas išstobulino, virto tikru mokslu. Šiandien ir nesveikų tėvų vaikai galima pusėtinai išlavinti, išauklėti.

Seniau buvo daug paveldimų ligų, dabar jų jau mažai: sifilis, hemofija, epilepsija, tulso proto ligos, ir tt. Modernoji medicina jau ir šitas paveldėtas ligas gali pažaboti arba ir visai pašalinti. Žodžiu sakant, iš buvusio bausimo paveldėjimo jau mažai kas tepaliko. Vieton spekuliuoti apie paveldėjimą, mūsų laiku visuomenininkai pradeda daugiau domės krepiti į aplinkumą ir auklėjimą. Pradedama daugiau rūpintis pagerinimu socialių sąlygų, kovojama už geresnį maistą, trumpesnes darbo valandas, sveikesnius butus, atitinkamą pasilį ir t.t. Ir šioje srityje jau labai daug padaryta. Auklėjimu susirūpinę didėles galvos, galingi protai, ir jau čia didelis šuolis einama pirmyn. Mūsų dienų mokyklos nepalyginamai geresnės visais žvilgsniais.

Daugiau laisvų iškovoju si liaudis visuose kraštuose turi geresnį gyvenimą. Spauda jau gana daug prietarų išblaškė ir kas diena jų vis daugiau ir daugiau pašalina. Žmonės civilizuoja si, mokslinasi. Kitados pamintas varguolis jau turi šokių tokių progų pakilti apšvietime. Paskutiniai virgija jau, taip sakant, vos ant gaidžio kojos tesilaiko.

Ir visi šitie dalykai sumažina paveldėjimo vertę ir reikšmę. Sifilitikai vis mažiau ir mažiau vaikų teturi, nes sifilis irgi nyksta. Modernoji medicina moka apsaugoti nuo šitos ligos baisenybių ir rezultaty, moka užmušti sifilio perus dar jiems veikti nepradėjus. Dar reikėtų pasakyti keletą žodžių apie eugeniką arba "gerą, tinkamą apsigimimą". Eugenika duoda patarimų kaip gimdyti sveikus vaikus, kurie paskui galės patys savo išganymą susieškoti. Eugenika taip-gi užinteresuota sustabdyti blogų, t. y. nesveikų, vaikų veisimo.

Kad visi pageidauja sveikų kuniškai ir protiškai vaikų, tai abejoti, tur but, niekam netenka, bet kaip tai padaryti praktikoje — labai sunkus klausimas. Nes eugenistų programas labai neaiškus. Sunku įsivaizduoti kaip būtų galima sekti visi nurodymai, ypatingai vesti visiems, kurių tėvuose arba tėvų tėvuose galima šokių vaikų pakrikimų rasti, o tų pakrikimų tai visur labai daug. Ir labai daug reiškia saikas, kuriuomi tie mūsų pakrikikimai saikuojama. Kitą vertus, mes turime didelių žmonių, kuriuos eugenistai būtų sunaikinę, jei užtektinai galios būtų turėję. Vienas dalykas tai aiškus: eugenistai reikalauja sustabdyti veisimą protiškai silpnų asmenų.

Eugenikos tėvas Galtonas patarė rūpintis tvirtaisiais ir sveikaisiais, o silpniesiems leisti pražūti — tokiu esą būdu me galėsime žmoniją nuo silpnųjų apvalyti. Bet čia mes vėl susiduriame su mūsų laikoties įsigyvenusia simpatija: nejaugi jų busite toki žiaurūs, toki nežmoniški...

Dr. Rosenau sako: "Labai svarbu atsiminti, kad daug ligų pagamina netikęs draugijos sutvarkymas. Nusižengimas dažnai yra liga ir reikalauja gydymo, o ne bausmės. Skurdas svarbiausia priežastis visų ligų, o tamsumas tai jo svarbiausias talkininkas. Todėl konstruktyvė reforma turi eiti prie socialinės teisybės, mokslinimo ir apšvietos."

["Gydytojas"]

ATYDAI TOWN OF LAKIECIAMS!

Kurie norite skaityti "Naujienas" ir gauti kasdieną ir savo namus, kreipkitės laišku arba asmeniškai pas FRANK JURĖNAS. 5118 So. Paulina Str.

Vilnių taip, kaip ir Kinuose.

Kaunas (L. Ž.) Naktį iš rugšėjo 17 į 18 d. traukinį Nr. 1621, becinantį iš Vilniaus į Zbalunavą, tarp stočių Biarla ir Udrucko, užpuolė pėšikų gauja.

Jie pasukę iešmą, ir traukinys nuėjęs atsargos keliu ir buvęs sustabdytas. Tuoj duota 4 salvės ir traukinį apsupo didokas, 40—50 žmonių burys. Vienu šuviu nušautas Vilniaus žydas, kurio pavardė dar nesužinota, nes pėšikai su pinigais paėmė ir dokumentus. Sužeista vienas kareivis ir gelžkelio tarnautojas. Užpuolikai pastatė sargybas grupėmis įsibrovę į traukinį ir 2 su puse valandos ten šeiminkinavo. Apiplėšė keleivius, atėmė visas brangenybes, daiktus ir pinigus. Iš vieno atėmė 140 milijonų, iš kito — 80 mil. l. m. Vieną banditą peršovė kareivinkas, kuris greit pasislėpė ir pakeitė savo rubus civiliais, tuo išvengdamas mirties. Pėšikai pribaižė savo sužeistąjį draugą, matyt bijodami, kad šis banditų burys priguli prie Michalskio gaujos.

Mrs. A. MICHNIEVICZ-VIDIKIENĖ AKUŠERKA

3101 So. Halsted St., kamps 31 gat. Ofisas su Dr. J. F. Van Paing. Tel. Yards 1119. Baigusi akušerijos kolegiją; ilgal praktikuoti Pensilvanijos ligonbučiuose. Sąžiniškai patarnauja, visokiose ligose prieš gimdydama, laike gimdydimo ir po gimdydimo.

Už dyką patarimas, da ir kitokiose reikaluose moterims ir merginoms; kreipkitės, o rasite pagalbą. Valandos nuo 7 ryto iki 1 po pietų, nuo 6 iki 9 vakare.

Phone Cicero 5526. Dr. Helen M. Wisnow LIETUVIS DENTISTE. Val. 9—12 diena, 1—5 ir 6—9 vak. 2137 S. Cicero Ave., Chicago, Ill. Netoli Cicero Stoties Douglas Park Elevatorio.

\$15 Kryptok Akiniai, \$8 Išpardavimas visą savaitę. Žinomi akiniai yra parduavinėjami po \$15 ar daugiau visų akinių specialistų. Mūsų kaina tik \$8. Jei jus turite galvos skaudėjimą ar nuvargusius akis, atėkite į seną optikėtinę firmą, kuri tarnauja, publicitai jau 50 metų. Mes pritaikome specialius akinius tokiu kaina kuria galite užmokėti. Patarimus dykai C. E. MOWER, Registruotas Optikas, Mer.

L. MANASSE CO. Optikai ir akinių specialistai. Seitas augtas Helene Building 32 N. State St. kamps Washington St. Valandos nuo 9 ryto iki 6 val. vakare, įskaitant subatas.

Tel. Lafayette 4223. Plumbing, Heating. Kaipo lietuviai, lietuviams visokia patarnauju kuogeriausiai M. Yuška 3223 W. 38th St., Chicago, Ill.

Ofiso Telefonas Central 4104. DR. H. A. BROAD Busto Telefonas Armitage 3209. VIDURMIESČIO SPECIALISTAS. Apskrita Chirurgija (operacijos) ir Motery Ligos. 7 West Madison Street, kamb. 1202. Kamps State gatvės. Ofiso valandos: Nuo 3 iki 5 po pietų ir pagal sutaimą.

Dr. Mikolas Lewin, Gydytojas ir Chirurgas. Buvęs kapitonas-gydytojas lenkų kariuomenėj. SPECIALUMAS: — VENERINĖS LIGOS. 866 Milwaukee Ave., netoli Racine Ave. Telefonas Haymarket 3042. Valandos: kasdien nuo 10 val. ryto iki 12 diena, po pietų nuo 6 iki 9 valandai vakare.

Lietuviai Daktarai

Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai

DR. A. J. BERTASIUS. 3464 So. Halsted St. Ofiso val.: 1 iki 3 ir 6 iki 8 v. v. Tel. Boulevard 5913. Rezidencija, 8159 So. Union Ave. Tel. Yards 1699.

DR. S. BIEŽIS. Gydytojas ir Chirurgas. 2201 W. 22 St., kamps Leavitt St. Phone Canal 6222. Res.: 3114 W. 42 St. Phone Lafayette 4988. Ofiso valandos: 1-4 ir 7-8, nedėlioj 10-12 diena.

Tel. Lafayette 3415. DR. C. K. ČERYŠ (Cherry) DENTISTAS. Perkėlė savo ofisą į Brighton Parką. 4454 So. Western Ave. (kamps 45 St.) CHICAGO, ILL. Valandos: nuo 3 po pietų iki 9 vak. Subatomis nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis nuo 10 iki 12.

A. L. DAVIDONIS, M. D. 4643 So. Michigan Ave. Tel. Kenwood 5107. Valandos: nuo 9 iki 11 val. ryto; nuo 5:30 iki 7:30 vakare.

DR. C. K. KLIAUGA DENTISTAS. 1821 So. Halsted St., Chicago, Ill. Kamps 18-18 Street. Phone Canal 0267.

Telephone Yards 1582. DR. J. KULIS. Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas. Ofiso val.: 9 iki 12 pietų, 7 iki 8 v. 3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. A. J. KARALIUS Gydytojas ir Chirurgas. 3303 S. Morgan St., Chicago. Telephone Boulevard 2160. Valandos: Nuo 9 iki 12 dienos ir Nuo 2 iki 9 val. vakare.

DR. A. MONTVID. Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas. 25 L. Washington St. Valandos: nuo 10 iki 12 ryto Telephone Central 8066. 1824 Wabasha Ave. Humboldt 1098. Valandos: nuo 6 iki 8 vakaro Rezidencijos tel. Kedzie 7715.

DR. M. T. STRIKOL'S. Lietuviai GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. 4601 So. Ashland Ave. Tel. Boulevard 7820. Val. 2 iki 4 ir 6 iki 8. Ned. 10 iki 12. Namai 6641 S. Albany Ave. Tel. Prospect 1980. Valandos pagal sutartį.

Telephone Yards 5082. DR. M. STUPNICKI. 3107 So. Morgan St., CHICAGO, ILL. VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakaro. Nedėliomis ofisas yra uždarytas.

DR. V. A. ŠIMKUS. Gydytojas, Chirurgas ir Akušeris. 3315 South Halsted St. Tel. Boulevard 1401. Val. 9 ryto lig 2 P. M. ir 7—9 P.M. Ned. 9—12 A. M.

Telefonas Boulevard 7042. DR. G. Z. VEŽELIS LIETUVIS DENTISTAS. 4712 So. Ashland Ave. arti 47-tos gatvės CHICAGO, ILL.

Telephone Yards 5834. DR. P. G. WIEGNER. Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. 3325 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Office Hours: 10 iki 12 pietų 5 iki 7 val. Tel. Canal 2118. DR. A. L. YUSKA PHYSICIAN AND SURGEON. 1900 So. Halsted St. Gyvenimo vieta: 4193 Archer Ave. 2 iki 4 po pietų Tel. Lafayette 0098.

Canal 0267. Naktinis Tel. Canal 2118. DR. P. Z. ZALATORIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS. Valandos: 11 iki 4 po piet, 6 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto 1821 So. Halsted St., Kamps 18 ir Halsted St.

DR. P. ŽILVITIS Gydytojas ir Chirurgas. 3243 So. Halsted St. Tel. Boulevard 7179. Rezd. Tel. Fairfax 5574 CHICAGO, ILL.

Tel. Blvd. 3138. M. Witkewich BANIS AKUŠERKA. Turiu patyrimą. Pasiektingai patarnauju moterims prie gimdydimo kiekviename atstikime. Teikiu ypatingai prižiūrėjimą. Duodu patarimus moterims ir merginoms dykai. 3113 South Halsted St.

DR. HERZMAN — IŠ RUSIJOS —

Gerai lietuviams žinomas per 16 metų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris. Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrus prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.

Diėnoris: Canal 3110 arba 0875. Naktį Drexel 9550. Boulevard 4186.

3410 So. Halsted St. Val.: 9—10 A. M. ir 8—9 val. vak.

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 16 metal Ofisas. 4729 So. Ashland Ave., 2 lubos Chicago, Illinois. Specialistas džiovės Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų ligų.

OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 valandos ryte iki 1 val. po piet. Telefonas Drexel 2889.

DR. MAURICE KAHN

4631 So. Ashland Ave. Ofiso Valandos: nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.

DR. MARYA DOWIAT—SASS

1707 W. 47th St. Valandos nuo 8 iki 12 diena, nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis nuo 8 iki 2 val. po pietų.

Rezidencijos tel. Van Buren 0234. Ofiso tel. Boulevard 9693.

Dr. A. A. Roth

Rusas Gydytojas ir Chirurgas. Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chronišku ligų. Ofisas: 3335 So. Halsted St., Chicago. Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet, 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena, Res. 1139 Independence Blvd. Chicago.

Jei abejojti akimis, pasiteirauk Dr. A. R. BLUMENTHAL. Optometrist. Tel. Boulevard 6487. 4649 S. Ashland Ave. Kamps 47-tos gat. 2-ros lubos.

Telefonas Boulevard 1939. DR. S. A. BRENTA. Ofiso valandos: 9 iki 12, 1 iki 3 diena ir 6:30 iki 9:30 vakare. 4608 S. Ashland Ave., netoli 46th St., Chicago, Ill.

DR. M. J. SHERMAN. Specialistas motery ligų. 1724 S. Loomis, kamps 18 ir Blue Island. Ofiso valandos nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 9 val. vakare. Telefonas Canal 1912.

DR. M. ŽILVITIS, DENTISTAS. 4193 Archer Ave. 9 iki 9 vak. kasdien nedėlioj 9 iki 12. Telefonas Lafayette 6061.

30 metų patyrimo

Duokite savo akis ištirti senam specialistui. Bus naudinga atliankyti jį. Dr. J. Ginsburg & Son, Optometrist, 3639 W. Roosevelt Rd., Phone Crawford 3140.

DR. B. F. GARNITZ. 3149 So. Morgan St. antros lubos. Ofiso valandos: Nuo 12 iki 2, nuo 4 iki 6 ir nuo 8 iki 9. Nedėliomis nuo 11 iki 2 val. diena.

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

Didžiausia lietuvių apdraudos ir pašalpos organizacija Suvienytose Valstijose, kurios turtas arti \$500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$247,687.15.

SLA. Kuopos randa si visuos didesniuose mdestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvyne" dovana ir talpi gamina SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — \$150, 300, 600 ir 1000. PAŠALPOS SKYRIAI — \$6.00, 9.00 ir 12.00 į savaitę.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu: LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA, 307 W. 30th Street, New York, N. Y.

2 Didelės Dovanos 2

Laikraštis "VIENYBĖ" EIS TRIS SYK SAVAITĖJE PRADEDANT SU RUGŠEJO 1 d. 1923 m. Prenumerata nuo naujų metų \$4.00.

Visiems, kurie naujai užsirašys laikraštį "VIENYBĖ" metams, gaus dvi didesles dovanas. Vajus prasideda su Birželio 1 d. 1923 m. ir baigiasi su Sausio 1 d. 1924 m. Tik tam laikotarpiu bus duodamos dovanos.

DOVANOS. 1. \$1.50 vertės naudingų ir gerų knygų pasirenkant iš 6 grupių. 2. Kas prieš naujus 1924 metus užsirašys "VIENYBĖ" ant metų tam metinė prenumerata TIK \$3.50.

— Adresuokite — VIENYBĖ, 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily, except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
Editor P. Grigaitis
1789 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8588

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$5.00 per year in Chicago.
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų Ren-
dovas, 1789 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8580.

Užsakovų mokėjimo kaina:	
Chicagoje — paštu	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per nešiktojus:	
Vieną kopiją	8c
Savaitai	15c
Mėnesiui	75c

Suvenytais Valstijose, ne Chicagoje,	
paštu	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsienioose
(Atpiginta)

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00

Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

**Remkime apšvietą
Lietuvoje.**

Pereitą ketvirtadienį
"Naujiuose" buvo įdėta
**Mariampolės Realės Gimna-
zijos laikytojų** atsišaukimas
į Amerikos lietuvių pažan-
giąją visuomenę. Jame pra-
šoma amerikiečių pagalbos.
Mariampolės Realės Gim-
nazijai reikia **nuosavo buto**,
nes tas namas, kuriame ji
dabar randasi, yra labai
blogas; ir namo savininkas
stato negalimus reikalavi-
mus. Jeigu Gimnazija būtų
priversta išeiti iš to namo,
tai ji nebeturėtų kur pasidė-
ti. Ji pražūtų. Tuo tarpu
ji yra viena geriausiųjų ap-
švietos įstaigų Lietuvoje, ir
kuone vienintelė visoje Su-
valkijoje mokykla, nepri-
klausanči nuo klerikalų.
Amerikos pažangiųjų
žmonių pareiga yra išgelbėti
tą Gimnaziją.
Jeigu norime, kad Lietu-
va eitų progreso, o ne reak-
cijos keliu, tai turime remti
jos apšvietos įstaigas.

**Dar vienas komu-
nistų atsiskyrėlis.**

Tik-ką gavome didelį A.
Bernoto straipsnį, parašytą
Kauno kalėjime, apie Lietu-
vos komunistus. Straipsnio
autorius, buvęs pirma karš-
tas komunistas ir labai išti-
kimas jų žmogus, dabar vie-
šai pasmerkia tą partiją ir
iškelia aikštėn jos pasibiau-
rėjimo vertus darbus.
Jo raštas turės dar dides-
nės reikšmės skaitančiajai
Amerikos lietuvių publikai,
negu žinomas **Anupro Kara-
liaus** laiškas, paskelbtas dve-
jetas metų atgal "Naujiene-
se".
Anupras buvo nuvykęs
Rusijon darbuotis bolševikų
valdžiai, manydamas, kad ji
ištiesy tenai steigia rojų
darbininkų klasei. Kol ji-
sai buvo Amerikoje, tol ji-
sai varė agitaciją lietuvių
tarpe už bolševikišką komu-
nizmą ir susieriedamas kei-
kė "Naujienas" už jų nusi-
statymą prieš bolševikus.

Bet pamatęs bolševikišką
"rojų" savo akimis, jisai du-
mė iš Rusijos ir parašė musų
dienraščiui, kad "Naujienu"

Ne vienas bolševikiškų
agitatorių sukvailintas žmo-
gelis tuomet pradėjo atsipei-
kėti. Dar labiaus atsipei-
kės lietuviškų komunistų se-
kėjai dabar, kuomet jie susi-
pažins su Antano Bernoto
aprašytais dalykais. Jie čia
išgirs ne teorijas apie bolše-
vikiškos tvarkos ydas, bet
**faktus apie Lietuvos komu-
nistų darbus.** Jie pamatys,
kas per vieni yra tie gaivalai,
kurie nuolatos kaulija iš
Amerikos darbininkų pini-
gas "proletariato paliuosavi-
mumui".

Šį trečiadienį A. Bernoto
straipsnis bus išspausdin-
tas "Naujiuose". Tegu mu-
sų skaitytojai ne tik patys
atydžiai perskaito jį, bet ir
parodo jį tiems žmonėms,
kurie dar tebetiki komunisti-
škiems mulkintojams.

Apžvalga

**MINISTERIS KRUPAVICIUS
GAUNA VĖJO.**

Lietuvos kirkščionių demo-
kratų vadas, kun. Krupavičius,
tapo paskirtas žemės ūkio ir
Valstybės Turtų ministeriu.
Bet vos išbuvęs dvejetą mėne-
sių toje vietoje, jisai jau iš-
šaukė didelio nepasitenkinimo
savo darbais visuomenėje. Ji-
sai matė emė valstybės pinigais
šelpiti **politines** klerikalų or-
ganizacijas, kaip tai: Lietuvos
Ūkininkų Sąjunga, Lietuvos
Katalikių Moterų Draugija ir
kitas.
Gale rugpjūčio mėnesio Kaut-
ne įvyko Lietuvos agronomų
ir kitų žemės ūkio specialistų
suvažiavimas ir jisai pripažino,
kad ministerio Krupavičiaus
politika yra kenksminga kra-
što reikalams. Rezoliucijoje,
kurį priėmė tuo klausimu
suvažiavusieji žemės ūkio spe-
cialistai, tarp kitko sakoma:

"Suvažiavimas konstatuo-
ja:
(a) kad Lietuvos agrono-
mų ir kitų žemės ūkio spe-
cialistų suvažiavimas laiko
minėtą Ž. U. ir V. T. minis-
terio nusistatymą šaliai pra-
gaistingų;
(b) kad to galima išvengti
tik išmetus iš žemės ūkio
kultūros darbo politiką ir
remiant didžios išsoms iš-
imtinai apolitines, visiems
piliečiams prieinamas orga-
nizacijas;
(c) nepakitėjus ateity mi-
nimam dabartinio Ž. U. ir V. T.
ministerio nusistatymui,
įgaluoti tam tyčia išrinktą
komisiją daryti visų galimų
žygių, kad tokį ministerio
nusistatymą pakeitus."
Rezoliucija, kaip matome,
parašyta labai mandagioje
formoje, bet visgi ji aiškiai
pasako, kad Krupavičiaus
politika yra niekam netikus.
Ir tai sako ne kokias nors
priešingoji klerikalams partija,
bet žemės ūkio darbuotojų su-
važiavimas. Čia jau klerika-
lai negali išsisukinėti, kad tik
"bedieviai ir socialistai" juos
užpuldinėja.

**APIE SANTYKIUS TARPE
POLITINIŲ KALINIŲ KAUNE.**

"Socialdemokratas" rašo,
kad Kauno kalėjime santykiai
tarpe politinių kalinių einą aš-
tryn. Mat dalis jų atsitemė

nuo komunistų ir pastarieji
dabar jiems už tai keršija:
"Soc." sako:

"Niekam ne paslaptis, kad
vadinamų 'vienintelių darbi-
ninkų' reikalų gynėjų, tarpe
anaipol nėra to idejinio ryšio,
kuris cementuoja socia-
listinę partiją. Ir užtenka
išorinio smugio, kaip bylos
ir kalėjimas, kad tas ryšis
visiškai paitrytų.

"Kalėjime tarp keturių
sienu, kuomet žmogus labiau
išsigilina į savo mintis, pra-
sideda vertybių perkainavi-
mas. Visiškai nuosirdžiai
ir be jokio materialio išro-
kavimo kai kurie kaliniai
pricina prie įsitikinimo, kad
ne ta, bet kita taktika tel-
singesnė.

"Bet nuomonės pakitėji-
mo negali pakęsti fanatingi
apaštalai. Prasideda dvasi-
nis teroras, kuris labai greit
apsireiškia grynai materia-
liuose dalykuose. Toliau—
daugiau ir 'vienintelių dar-
bininkų' reikalų gynėjai' pa-
leidžia visas netolerancijos,
nuomonės gvaltovojimo ir
provokacijos priemones, ku-
rių gilūs specialistai jie yra
iš seniau. Negana to, dau-
guma apskundė mažumą
valstybės gynėjui ir to skun-
do rezultatas buvo žvalgybos
įsimašymas.

"Lietuvos' 208-tame nu-
mery atspausdintas politinių
kalinių grupės atviras laiš-
kas Lietuvos darbininkams.
Mes turim davinių pranešti,
kad tas laiškas pateko į
Kauno Spaudos Biurą ne jo
adresu ir laiško turinys yra
žymiai iškreiptas.

"Tas laiškas dar labiau
suerzino santykius politinių
kalinių tarpe ir prisidėjo
prie to, kad dabar vieni ki-
tiems meta nešvarius įtari-
mus, atvirai grumoją ir net
bando tuos grumojimus vy-
kinti.

"Mes tolimo nuo to, kad
be atodairo pridengtume
atskirus pasielgimus ir net
atskriti asmenų nusistatymą
iš tos grupės tarpo, kuri ki-
virėjasi su kita puse ir va-
dina save socialdemokratais.
Kai kurie tos grupės žygiai,
viešai paaiškėję, mums ne-
priimtini ir nepasitenkinti.
Minėtiosios grupės 'socialde-
mokratinis nusistatymas ga-
li pilnai paaiškėti ir būti iš-
firtas ne keturiuose kalėjimo
sienose, bet gyvojo gyven-
mo praktikoje. Taip staty-
dami klausimą ir pačius mu-
sų santykius su minėtos
grupės žmonėmis, mes ma-
nome, kad rasime jam pilno
pritarimo tuose politinių
kalinių, kurie širdingai ir
sąmoningai dedasi prie mu-
sų Partijos ideologijos ir jos
vedamojo darbo.

"Bet tie kaliniai, kas save
skaito socialdemokratais, ne-
privalo pasiduoti suerzint-
tam kalėjimo upui ir nuolat
atsiminti, kad socialdemo-
kratas pasilieka nuosakui ir
išlaikytu socialistu, neatsi-
žvelgiant į tai, kaip elgiasi
su jais 'vieninteliai darbi-
ninkų atstovai', nepasidu-
dant sunkioms kalėjimo są-
lygoms ir bet kokiai provo-
kacijai.
"Jau pats faktas, kad vald-
žia savaip pasinaudojo poli-
tinių kalinių grupės laišku,
rodo, kad toje byloje valdžia
yra blogas teisėjas. Ir mes
labai nenorėtume, kad tuo-
se santykiuose valdžia pasi-
darytų tertius gaudens (tre-
tysis besidžiaugiantis).
"Mes manome, kad poli-
tiniuose santykiuose leistina
tikslai idejinė kova, garan-
tuojant nuomonių toleranci-
ją."

Reikia pripažinti, kad šitoks
"Socialdemokrato" nusistaty-
mas yra labai protingas. Ko-
voje su savo idejiniais priešais
socialistai negali naudotis by-
tomis, visgi neįstengia surasti
doros, todėl jisai sako, kad—
smaugimas tai visai nėra smau-
gimas, o tik taip sau naudingas

džiai, kad atkeršijus savo o-
ponentams.

MULKINA SAVO PASEKĖJUS.

Kiek laiko atgal. "Naujienos"
nurodė, kad bolševikiška
diktatura skiriasi nuo fašistiš-
kos diktūros savo tikslais,
bet nesiskiria savo metodais.
"NeLaisvės" Bimba dabar rašo
savo šlamštelyje, kad "Nauji-
enas" pripažinusios, jogei bolše-
vikų diktūros tikslas esąs
geras.

Tuo gi tarpu "Naujiuose"
apie tai buvo ve kas pasakyta:
"Bolševikų diktatura yra
ne diktatura darbininkų kla-
sės, bet diktatura ant darbi-
ninkų klases. O kadangi ji
yra yra tokia, tai (tik) bol-
ševikų sukvailintiems žio-
pams gali rodytis, kad ji išti-
kro nori paliuosuoti proletari-
atą. Jos tikras tikslas yra
laikyt pavergime ir darbinin-
kus ir kitus žmones, kad ga-
lėtų tukti ir turtus sau krau-
ti šaika plėšikų, susimetusių
į bolševikų partiją."

Vadinasi, mes visai nepripa-
žįstame geru bolševikų diktatū-
ros tikslą.

Bet mes pasakėme, kad, jeigu
tas tikslas ir būtų geras, tai ir
tuomet mes negalėtume pritarti
bolševikų diktaturai, kadangi
jos metodai (veikimo būdai) yra
pasibaisėtini.

"NeLaisvės" gi Bimba, ažuot
pamėginęs įrodyti, kad bolše-
vikiškos diktūros metodai esą
geri, štai ką pasakoja:
"Pirmiausia jie (Rusijos
darbininkai) nuvertė carizmą.
Apsidirbus su carizmu, į jų
sprandą įsikibo buržuazija su
socialistu Kerenskiu prieša-
kyje. Jie ir su buržuazija ap-
sudirbo ir visą galią paėmė į
savo rankas..."

Aiškindamas bolševikų dik-
taturą "gerumą", Bimba pasako-
ja apie carizmą nuvertimą! Bet
argi jisai nežino nei to, kad
apie bolševikišką diktaturą dar
niekas nei nesapnavo, kuomet
carizmas jau senai buvo nuver-
stas? Carizmas juk buvo su-
grautas 1917 m. kovo mėnesyje,
bolševikai užgrobė valdžią tik-
tai apie pradžią lapkričio mėne-
sio.

Šitai tas begėdis ir mulkina
savo šlamšto skaitytojus, me-
luodamas jiems per akis arba
savaip tampaudamas visiems ge-
rai žinomus faktus.

**SPAUST GERKLĘ, TAI NE-
REIŠKIA SMAUGT.**

"Darbininkas" nori įrodyti,
kad jeigu kas nors, įsikabinęs
žmogui į gerklę, spaudžia ją, tai
tas nėra smaugimas.
Nėra smaugimas taip pat, jo
nuomone, jeigu kas uždeda žmo-
gui ant kaklo geležinį retėžį ir
veržia jį. Kada mes tokį darbą
pavadiname smaugimu, tai
"Darbininkas" užprotestavo.
Aną dieną jisai, butent, para-
šė:

"Likę aktinga grandimi to
retėžio, kuriuom francuzai
apkaltė Vokietiją iš visų pusių,
mes turėtume nemaža politi-
nės ir militarės vertės Euro-
pos akyse."

Kuomet "Darbininkas" ši-
tai parašė, tai mes ir pastebė-
jome, kad jisai siulo Lietuvai
padėti Francijai smaugti Vokie-
tiją. Siulo todėl, kad iš to Lietu-
va gaus sumos Vilniaus kra-
što ūkio dalies išleistos pirkti
maistui. Komisija neprastatė
sąskaitų toms sumoms dar už
praėjusius metus, o praėjusių
metų kursu tai yra milijonai
dolerių. Atrasta padirbtų fik-
tyvių sutarčių granatoms ir
karo medžiagai pirkti. Susekta
taip pat, kad sandėliai su karo
medžiaga buvo minuoti, kad,
revizijai esant, būtų galima jie
susprogdinti.

**GARSINKITĖS
NAUJIENOSE**

darbas, kuris prie tam tikrų są-
lygų gali būti sutaihtas net ir
su draugiškumu linkui smaugia-
mojo. Girdi:

"Juk latviai ir čekai jau se-
nai yra aktinga minimo retė-
žio grandimi, vienok negalima
sakyti, kad jie Vokietiją
smaugia. Atbulai, jie geruoja
su ja gyvena, tik jos įtaką la-
biau apriboja."

Mes dar negirdėjome, kad lat-
viai būtų įję į tą geležinį retėžį,
kuriuo Francija yra apkaltusi Vo-
kietiją. Ne labai esame tikri,
kad to retėžio grandimi būtų net
čecho-slovakai, kadangi jokių
ypatingu prieš-vokiškų "aktin-
gumų" jie dar nėra pasižymėję.
Taigi šitie pavyzdžiai mus neįti-
kina.

Jeigu latviai su čecho-slova-
kais ištiesy remtų tą politiką,
kuria veda francuzai sulig Vo-
kietijos, tai draugiškumo tarpe
jų ir Vokietijos nebūtų.

Neturėdamas ką rimto pasa-
kylt apgynimui savo nedoro pa-
siulymo, "Darbininkas" mėgina
atsikirsti bent — šveplavimu.
Socialistas jisai vadina "cilis-
tais." Iš to mes numanome, kad
jisai nori įtikti davatkelėms,
kurios kaip tik tokį žargoną ir
vartoja. Bobinčiaus kalba, bobin-
čiaus ir išmanymas.

**Lietuvių-švedų susi-
artinimas**

Kaunas. — Švedų konsula-
tas skelbia:

Pastaruoju metu ekonomi-
niai santykiai tarp švedijos ir
Lietuvos vis didėja. Švedijos
pramonininkų sferose pasiro-
do didelis susidomėjimas Lie-
tuvos rinka ir iš lietuvių pu-
sės krepiama vis daugiau ir
daugiau dėmesio į švedų iš-
dirbinius. Del pigių Vokietijos
išdirbinių paskutiniiais metais
buvo maža daroma užsakymų
švedijoje. Bet, kai Vokietijų
prekybos kaimiečiai dalykai pa-
siekė pasaulinės rinkos kainų,
arba dar perviršijo tas kainas,
nuo to laiko pasirodo, kad
švedų prekės dabar gali kon-
kuruoti su visu pasauliu.

Iš švedijos atvykusieji at-
stovai gali duoti daug įdomių
žinių, bet jie neturi galimybės
pristatyti jų fabriky išdirbi-
nių.

Kad Lietuvos prekybininkai
arčiau susipažintų su švedų
pramone, Visuotinoji švedų
Eksperto Sąjunga Stockhol-
me, esanti švedų papėdininko
globoje (Kronprinzen), ruošia
mažą pavyzdžių parodą (Mus-
terausstellung), kuri prasidės
Kaune spalį mėn. pradžioje.
P. Raupio namuose — kam-
pas Mickevičiaus ir Duonelai-
čio gatvių.

Įėjimas pavyzdžių parodon
visiems dovanai.
Švedų prekybiniai ryšiai su
Lietuva tikrai paskutiniu lai-
ku didėja, ką parodo ir Klai-
pėdos uostų lankančiųjų laivų
skaičius; po Vokietijos, Šve-
dų laivų atsilankė daugiausia.

**Dideli vagimai lenkų
Intendenturoj.**

VARŠAVA (E). — Nesenai
Lenkų valstybės kontrolė pada-
rė reviziją kariuomenės inten-
denturoj. Atrasti didžiausi vo-
gimai, kurie siekia dešimčių
milijardų lenkų markių. Pabrė-
žtinis yra sumos Vilniaus kra-
što ūkio dalies išleistos pirkti
maistui. Komisija neprastatė
sąskaitų toms sumoms dar už
praėjusius metus, o praėjusių
metų kursu tai yra milijonai
dolerių. Atrasta padirbtų fik-
tyvių sutarčių granatoms ir
karo medžiagai pirkti. Susekta
taip pat, kad sandėliai su karo
medžiaga buvo minuoti, kad,
revizijai esant, būtų galima jie
susprogdinti.

**Vilniaus lietuvių rei-
kalavimai**

**Laikinojo Vilniaus Lietuvių Komiteto memoria-
las, išteiktas Lenkijos Vyriausybei
1923. IX. 4 Varšuvoje.**

**Į Aukštą Lenkų Respublikos
Ministerių Tarybą.**

Lenkų viešpataujama lietu-
vių visuomenė yra skaudžiai
užgauta ir labai susirupinusi
visa eile parėdymų, padarytų
vietinės vyriausybės Vilniaus
krašte.
Tie parėdymai yra tokie,
kad šiek tiek labiau į juos įsi-
gilinus atsiranda būtino įspu-
džio, jog norima jais užstoti
kelias tautiniam lietuvių vi-
suomenės plėtojimuisi Vilniaus
krašte. Į tai rodoši taikoma
nepripažįstant lietuvių inteli-
gentams pilietybės teisių ir to-
lydžius šalinant juos nuo jų
profesinio triuso ir net ištre-
miant iš savo krašto, aiškiai
varžant lietuvių mokyklas ir
mokytojų gimtąją pakraipą,
sudarant sąlygas, kuriomis ne-
begalimas tampa plėtojimas
ir gyvavimas lietuvių kultū-
ros įstaigoms, ir t. t.

Visa tai labai ir labai jau-
dina ir neramina lietuvių vi-
suomenę. Mes lietuviai iš senų
senovės Vilniaus krašte gyve-
dami ir budami dalis tos
tautos, kuri turi seną seną la-
bai išsiplėtusią kalbą, savi-
tą labai seną kultūrą, garsin-
gas karzygiškos pracies tradic-
cijas ir skirčius kultūrinius
ir ekonominius reikalus, —
turime neabejojamos teisės
kaišvai plėtoti savo tautinį gy-
venimą. Tą teisę pripažino
mums visas kultūros pasaulis,
pripažino Versalės traktatas,
pripažįsta ją principu ir Lenkų
Respublikos konstitucija. Tą
teisę lauzant taikoma į gy-
viausius mūsų reikalus ir daro-
ma mums didžiausia skriauda,
tuo neteisingesnė, kad mes lie-
tuviai budami po lenkų vald-
žia vengiami aktinių pasiry-
žimų prieš Lenkų valstybę, o
dirbame ir dirbsime vien ra-
mų darbą.

Taip dalykams esant, many-
dami, jog kultūrinio lietuvių
tautos plėtojimosi varžymas
ir jos teisės smelkimas negali
ir neturėtų būti Lenkų valsty-
bei naudingas, neigi būti jos
Vyriausybės tikslas, taip pat
nurodydami į Pono Ministerio
Pirmininko peršikimą au-
diencijoje, duotoje Laikinojo
Lietuvių Komiteto nariams
šių metų rugpjūčio 17 dieną
Varšuvoje Vietininkų rumuo-
se, šiūmi raštu kreipiamės į
Lenkų Respublikos Vyriausy-
bę prašydami, kad įsižiūrėtų į
dalykų stovį ir išpildytų šiuos
mūsų reikalavimus:

Mokyklos ir švietimas.
1. Vyriausias mūsų rūpesnis
Vilniaus krašte dabartės yra
žmones sviesti tautos dvasio-
je. Caro vyriausybės rusinimo
politika šimtą su viršum metų
neleido mums plėtotis šiuo
krypsniu, smelkdamą be ato-
daisros kiekvieną mūsų švieti-
mosi žingsnį. Todėl dabartės
dideli plotai darbo stovi čia
dirvonais ir reikalauja daug
pastangų iš visos lietuvių vi-
suomenės ir teisingo, atatinka-
mo vietinėms sąlygoms, elge-
sio iš Vyriausybės. Suprantama
dalykas, kad mūsų moky-
kla negi gali iš karto atsito-
tėti ant tokių kojų, ant kokių
dabartės stovį vakarų tautų
mokyklos. Truksta mums mo-
kyklos bustu, stinga atatin-
kamai išlavintų mokytojų, ne-
turime pakankamai lėšų moks-
lui reikalingiems įrankiams
įsitaisyti, ir t. t. Tie trukumai
labai yra suprantami tų tau-
tų gyvenime, kurios ilgą lai-
ką išbuvo nelaisvės priespaui-
doje, ir tų trukumų taip trum-
pu laiku negalėtų pašalinti nei
turtinčiausia visuomenė, nei
kas čia besakytų apie nusmelk-
tą nelaisvės ir suniokotą pa-
saulinio karo ir nepadedamą

Lenkų Vyriausybės Vilniaus
krašto lietuvių visuomenę. Tuo
tarpu vietinė mokyklų vyriau-
sybė apsimeta to nematanti
arba nenorinti suprasti ir sta-
to lietuvių mokykloms išišą
eilę reikalavimų, kurių del
sumūnėtųjų priežasčių negali-
ma patenkinti. Tie reikalavi-
mai, budami griežtai taikomi,
gali padaryti, kad lietuvių vi-
suomenė neteks savo mokyk-
lų del to, kad negali tuč tuo-
jau įsikurti pavyzdingos mo-
kyklos.

Štai antai mokyklų vyresny-
bė pastatė pradedamosioms
liaudies mokykloms reikalavi-
mų, kad pasirenkamas mokyk-
lų bostas atatikytų mokyklų
higienos sąlygoms ir kad tatai
paliudytų apskrities gydyto-
jas (Priedo Nr. 1, str. 2).

Principe nieko neturėtume
prieš šitokį parėdymą, bet tu-
rime pasakyti, jog visai tinkamų
mokyklai bustu mūsų so-
džiai beveik neturi, o ir ne vi-
sur yra lengva pasiekti gydy-
tojas. Šita aplinkybė, mokyklų
vyresnybei ir apskrities gydy-
tojams nepalankiai žiurint į
lietuvių mokyklas, sudaro ne-
įveikiamų sunkių ir labai
dažnai bergėžias padaro pa-
stangas atidaryti mokyklai.
Tatai ypač labai jaučiamą Lydos
ir Breslavės apskrityse.

Paskū, negalimas tuo tar-
pu įvykdyti yra reikalavimas,
kad lenkų kalbos, lenkų istori-
jos ir geografijos, taip pat
aritmetikos ir gamtos moky-
tojai privatinėse liaudies mo-
kyklose turėtų pilną vidurinės
mokyklos cenžą (Priedo Nr. 1,
str. 10). Tokių mokytojų ne-
turi pakankamai nė valstybi-
nės lenkų mokyklos, tai iš kur
gi jų galėtų paimti privatinės
lietuvių mokyklos?

Skriaudžiamas mums tau-
tiškumo atžvilgiu ir sunkus
priimti ir išpildyti yra taip
pat reikalavimas, kad privati-
nėse lietuvių mokyklose ne tik
lenkų kalba, bet ir Lenkų ge-
ografija ir istorija ir dargi arit-
metika su gamta būtų moko-
ma lenkiškai. Čia turime pa-
brėžti, jog mūsų tautiškai su-
sipratusi liaudis mokyklų nori
turėti lietuvišką, pagaliai ne-
sutinka tatau su pedagogikos
reikalavimais versti vaikus,
kad mokyklų dalykų nevistai
jiems suprantama kalba.

Ne maža sunkumo daro mu-
sų mokykloms taip pat nela-
bai atsargiai vykdomas reika-
lavimas, kad visi lietuvių mo-
kyklų mokytojai turėtų doku-
mentus, parodančius jų lenkų
pilietybę. Del vienu ir kitų
priežasčių žymi dalis lietuvių
mokytojų negali įsigyti tokių
dokumentų ir dabartės yra
pavojuje, kad gali būti paša-
linti nuo užimamų vietų. Jei-
gu tatau įvyktų, tai lietuvių
mokyklas ištikty smugis ir vai-
singai pradėtas žmonių švieti-
mas nukentėtų neatlyginamų
nuostoliūs.

Šitie ir kiti reikalavimai su-
daro tokių aplinkybių, kad
lietuvių liaudis, ypač Lydos,
Breslavės ir Seinų apskrityse
negali legališkai atsidaryti vie-
šos mokyklos ir verčiama yra
kurtis slaptas mokyklas taip,
kaip tat daroma budavo se-
naisiais caro valdžios laikais.
Lietuvių visuomenę labai
taip pat neramina perdaug ne-
palankus lenkų vyriausybės
elgimasis su lietuviams mokyto-
jais, kurie ilgą laiką darbuo-
jasi be priekaišta, atbulai, ku-
riais yra visa liaudis paten-
kinta, esti be jokios iš jų pu-
sės kaltybės įvairiomis pra-
kėmimis arba visiškai pašalina-
mi iš mokyklos, kaip antai
Malškaitė, Steckaitė, Viškėlis,
(Bus daugiau)

Lietuvių Rateliuose.

(Tąsa nuo 5-to pusl.)

Chicagoje publika daugiausia buvo progresyvi, mylinti dailę. Aš keturioliką metų jau laukau Chicago lietuvių vakarus, ir galėjau lengvai pažinti, kad ir šiame koncerte buvo daugiausia progresyvi publika, o ne Draugo!

Galima daleisti, kad Draugo parapijonų buvo viso tarpe 250 ir 300 iš tukstantinės minios. Ir ta Draugo publika pasirodė tokia mylėtoja dailės ir taip supranti dailę, kad kada artistas dainuodavo, tai ji nežinodavo kada ploti, nes net pats Kun. Bumšas negalėjo jiems pavyzdžiui duoti ir pats vis bėgiodavo pasiklausti "Gerėjo" ar "Piktojo" dievukų!

Tai gi pats gerasis publikos branduolys, kaip tik ir buvo naujieniečiai. Faktas, kad Naujienos buvo pirmos, kurios apvertino — suprato artistą: jos neturėjo jokių abejonių bei spėjlojimų.

Naujienose rašė apie p. J. Babravičiaus koncertą įvykusį Kaune rugsėjo mėnesyje 1907 metais. Naujienos ir naujieniečiai p. Babravičių senai pažįsta.

Kas daugiau reklamavo ir rašė apie p. J. Babravičiaus koncertą-us? Gal ir čia Draugas pasigirs? Jeigu taip, tai būtų sarmata. Reikėtų jam kur nors citi ausinė.

Štai faktas. Apie paskutinį koncertą, kuris įvyko spalio penktą, Naujienose rašo apie p. Babravičių ir jo koncertą buvo 872 eilutės.

O kiek Drauge? O gi tik 753 eilutės. Skaitlinės aiškiau kalba už tuščių pagyrų žodžius. Nežiūrint ir to dar, kad trečiuoju koncertu Draugas iš Naujienų išreklamavo Babravičiaus norėjo pasidaryti savo davatinę partijos arkluką ir parodyt "bedviavims" nosį.

Bet reikia nepamiršti, kad Naujienos nuo pat artisto atvykimo į Ameriką apie jį parašė 3885 eilutes (ne mažiau. J. K.). O kiek Draugas parašė nuo kovo 27 d. 1923 m.?

Kas dėl apskelbimų, tai už pirmo koncerto skelbimus vertė \$300.00 Naujienos nieko neėmė, tuo tarpu Draugas atsakė talpinti Babravičiaus skelbimą, kol jam Naujienos neužmokėjo iškalno.

Už trečiojo koncerto skelbimus Naujienos paėmė tiek pat, kiek ir Draugas. Ar Naujienų skelbimai nesutraukia publikos?

Tas jau buvo įrodyta praėjusioje, kuomet buvo atvykę "Lietuvos Operos Artistai".

Kada Naujienos išreklamavo, — pilna Orchestra Hall publikos; o kada Naujienos parašė savo nuomonę apie artistų vertę, tai net bažnyčios ir šaukiami nesutraukė publikos. Bažnytinių sklepų koncertai neturėjo jokio pasisekimo.

Kas, kas tik ne Draugas gali girtis kokias bent nuopelnais. Jam vertėtų tik tylėti ir karunką bumbėti, o ne apie koncertus bei biznį kalbėti.

Jūs mokate rėkti — šaukti, rankomis mojujate, bet savo darbas jūs liekate klounais.

— Kuzmickų Juozas.

Lietuviška vakarienė.

Lietuvos Mokytojų Profesinės Sąjungos Atstovybė ir veikėjų komitetas rengia Jūliaus restorane, 3241 South Halsted Street, Lietuvišką vakarienę, kuri įvyks spalio 27 d., 9 val. vakare.

Vakarieneje bus plačiai kalbama apie Mariampolės realės gimnazijos padėtį, apie tai, kaip Lietuvoje yra sunku kultūros darbas dirbti, ir ką gali amerikiečiai daryti, kad pagelbėtų Lietuvos švietėjams liaudį mokslinti, kultūrinti, švietimo darbas yra svar-

biausias Lietuvos reikalas. Be apšvietos nieko gera negalima tikėtis Lietuvoje. Tatai visi pripažįsta. Ir reikia pasakyti, kad iki šiol švietimo reikalais mes buvome mažiausiai susirūpinę. Tat bent kartą rimčiau pagalvokime apie Lietuvos žmonių apšvietą. Klerikalai importuoja į Lietuvą visokių minyškų, visokių zokaninkų; steigia savo mokyklas; siunčia savo žmones užsienin mokyti. O ką daro pažangioji visuomenė?

Ji tik sako, kad su Lietuva yra blogi popieriai; kad klerikalai ima šeiminkauti kaip tinkamai; kad mokyklos verčiama kademų įrankiu.

Tuo ir pasitenkinama. Ir žodžiai lieka žodžiais. Bet dabar mums teks ekzaminas laikyti: parodyti ar mums ištikrųjų rupi Lietuvos reikalai; parodyti, kad mes mokame ne tik kalbėti, bet ir dirbti.

Mariampolės realės gimnazija atsidūrė pavojuje. Mes turime ją gelbėti.

Užtat pirmoje eilėje reikia sutraukti kruvon pažangiuosius žmones ir pradėti darbą. Vakariene, lietuviška vakariene, bus mūsų pirmas žingsnis. Ten mes susirinkime išgirsti pranešimų apie planuojamą Lietuvos žmonių švietimo vąjį.

Kiekvienas, kuriam yra nemalonu, kad svetima spauda mūsų vadina idijonais, turi atvykti į lietuvišką vakarienę.

Tikietai vakarienei jau pardevinėjama "Naujienose", Dr. A. Montvido aptiekoje ir Bridgeporto "Naujienų" skyriuje. Kitos vietos bus paskelbtos rytoj.

— Žinias.

Kelionė iš Lietuvos per Meksiką.

Keleivis atkeliavęs Chicago sako nepatartų nei savo didžiausiam neprieteliui važiuoti per Meksiką.

A. Paplauskas, turėdamas laivakortę iš Naujienų, kuri buvo išpirkta jo draugo, ant White Star Linijos, per New York, netekęs kantrybės, belaukdamas savo kelionės, nusitarė greičiau atvažiuoti.

Susidaręs apie \$300.00, nusipirkė laivakortę į Meksiką, ir dabar atvažiavęs užėjo į Naujienas jis papasakojo apie savo šią kelionę sekančiai:—

"Nesulaukdamas pakvietimo nuo Amerikos konsulo nuvažiuavau į Kauną pasiteirauti, kaip greitai galėsu išvažiuoti. Sužinojau, kad reikės laukti keletą mėnesių. Eilės žmonių apstojo kasdien Amerikos Konsulo raštine, per kelis blokus, laukia kada jiems bus leista važiuoti. Ėmiau teirautis kaip būtų galima greičiau dasigauti. Galų gale sužinojau, kad Holandų linija apsiima nuvežti į Meksiką. O jau iš Meksikos, manau, ir pėkščias nuėsiu.

Nusipirkau laivakortę, susitaisiau dokumentus ir patraukiau į Rotterdamą, kur sėdau ant laivo. Po 23-ųjų dienų kelionės, pasiekėme Meksiką, miestą New Orleans. Nulipė nuo laivo skubinoje į miestą kad gauti nakvynę, palikdami savo bagažus. Perėjė kelias gatves ėmėme stebėtis, kad viskas uždarinėta, jokio judėjimo nėra, nei automobilių, nei žmonių gatvėse, rodos kad viskas išmirė. Sankrovų langai išdaužyti, kitų užkalta lentom, kitur kuklų išgrazyti langai, sienos, atrodo kaip po kare. Pasirodė, kad nė nakvynės negalima gauti. Ant galo patyrėme, tai esama generalio streiko.

Nusiminę ir nusigandę, skubino me atgal prie laivo manydami reikalauti, kad veštų atgal, nes manome, vistiek čia pražusime, be kalbos be pinigų, ir tarpe tokių barbarų, kur

kiekvienas užsikišęs nešiojasi peilį, arba revolverį.

Atėjė prie tos vietos, kur išsėdomė iš laivo, rodome savo bagažus sukrautus, o laivas apie pusę mylios nuo krašto. Neliko kas daryti, kaip pasiėmus savo baksus eiti atgal į miestą. Po kelių valandų įėjė kėjimo pasisekė gauti nakvynę, bet valgyt niekur negalėjome nusipirkti.

Trečią dieną, bevaikščiojant, pamatėm ant vieno lango užrašą "New York Restuarnt". Na, manau čia tai gal ir gausiu pavalygti. Įeinu į vidų, senas žmogus sėdi nusiminęs, rodos kad mirties laukia. Paklausiau, ar negalima gauti valgyti? Senukas ėmė kažin ką pasakoti, ir iš visos jo kalbos supratau, kad liepė ateiti antrą valandą. Paskirtame laike skubinu, nes jau pilvas revoliuciją kelia. Įeinu, dairausi, nieko vidui nėra, ir nei valgio kvapo negali užuosti. Pereinu į kitą kambarį, viskas tyku, prasidariau į virtuvę, žmogus guli kniupsčias, toliaus antras, visas kraujais aptekęs. Šurpuliai man perėjo ir skubinau iš ten pasprukti.

Taip be duonos kasnio, prabuvę tris dienas, nutarėmė dasigauti ant laivo. Nusisamdė mažą luotėlį, privažiavome prie mūsų to laivo, verkdami ėmėme prašyti nors pavalygti. Kapitonas to laivo išėjęs pasakė, kad atvažiuotume už kelių valandų tai gausime. Vėliaus nuvažiavus, teisybė, nuleido mums rėčką pribiaustę duonos, mėsos ir didelį puodą zupės. Atsigabėję prie krašto visi 17 žmonių, pavalgėme, prisidarėme senvičių ant kelių dienų ir vėl leidomės įieškoti kokios nors išeities. Susiradome vieną vežėją, kuris mus apsiėmė nuvešti automobiliu į Meksiką. Sako, kelionė užims apie 3 dienas ir kainuos apie \$12.00 kiekvienam. Susitarėme 12, kurie turėjome da pinigų ir išvažiuovome.

Išvažiavus už miesto, pasirodė, kad nėra kelių, vien tik per bruzgynus, per balas, automobilius nuklimsta, tai išlipam, ištraukiam ir vėl važiuojame toliaus. Ir taip kankinomės 4 dienas. Ant galo vienur automobilius taip įklimpo, kad negalėjome ištraukti. Tada mūsų vežikas pasamdė vežimą su pora jaučių ir taip penktą dieną dasiekėme Meksikos sostinę.

Čionais pasirodė yra daug lengviaus gyventi, galima visko gauti nusipirkti, ir turint dolerių, galima skurst, bet uždarbiai, visai menki kad jokiū budu negalima pragyventi, bet ir darbas sunku gauti.

Vieną dieną man bevaikščiojant užkalbino vienas meksikietis laukta anglų kalba ir ėmė klausinėti ko aš čia atvažiavęs, ar norėčia pereiti į Ameriką. Esą čion netoli miestas St. Antonio ir buk ten galima darbą gauti ir gražiai gyventi. Už \$25.00 jis apsiima mane nuvešti.

Sulaukęs nakties pasėmiau savo skarmalus ir leidausi į Ameriką. Priėjus prie upės pasisamdėme laivelį, — užmokėjau \$15.00 už perkėlimą per upę, kaip šešupė didumo. Kelyje mano vadas pradėjo reikalauti užmokėsčio, bet aš jam parodžiau kad \$25.00 da aš turiu užtektinai ir, kad kada mane nuveš į vietą tada jam tikrai užmokėsiu. Mano vadas su tuo sutiko ir sakė, kad reikės eiti apie 2 mylias pėkščiams iki dideliam keliui, o tenais rasime automobilių belaukiantį, kuris nuveš mus į vietą.

Ėjome per krumyns, per pieskynus, apie dvi valandas laikom, tamsuojam, jau taip pavargau, kad ėmiau prašyti vado pasilsėti. Mano vadas rodos supykęs apšvietė mane lėmpuke, atkišo revolverį ir liepė kuogrečiausia atiduoti pinigūs. Da aš ėmiau protestuoti, kad taip nebuvo sutarta, jis galu-

tinai prigruomojo, kad čion man bus St. Antonio, jeigu neatiduosi. Matydamas, kad su meksikonu baikų nėra, išsiėmiau \$25.00 ir kaip tik padaaviau, tuoj jis kaž kur pasislėpė ir likau vienas laukuose.

Atsistojęs džiaugiausi, kad nors gyvas likau. Tik sykiu užsvietė šviesus spindulys ir ėmė rėkti angliškai, "stop!" Na, manau dabar jau tikrai žuvs. Šokau bėgti, bet išgirė šuvį sustojau ir laukiau likimo.

Priėjo trys vyrai, vienas su Amerikoniška palicomu uniforma, o kiti du paprastais drabužiais. Pasirodė žvaigždės, kad tai esą detektvai. Tik tada supratau, kad mano vadas irgi buvo vienas iš jų, kuris netoli nuo manęs krumuose gulėjo. Apkraustė mano kišeniūs atėmė dar \$25.00, kuriuos vėliau atidavė pasisodinti į automobilį ir nuvežė į Laredo, Tex. kalėjimą.

Ketvirtą dieną iššaukė mane ant tyrinėjimo. Išklausinėjo kiek metų esu išgyvenęs Amerikoje, surašė vardus malnia pažyztamų, dirbtuvų, kur dirbau, kodėl norėjau slapta pereiti, ir pasakė, kad lauks iš Washingtono paliepmo ką su manim turės daryti. Pavelijo kreipė pas savo draugus telegramu prašyti pagalbos pinigais ar kuom kitu. Už keletos dienų sužinojau, kad mano draugas A. Mitchell, gyvenantis 3759 Fullerton av., Chicagoje, užstatė \$1000.00 bonas. Taigi mane paliuosavo iš kalėjimo ir liepė važiuoti Chicago ir laukti nuosprendžio iš Washingtono, Labor Departamento.

Bebunant man kalėjime teko sužinoti, kad tokiu nelaimingu, kaip aš, yra tikstančiai, o dar daugiau jų netenka gyvasties kelionėje į Meksiką. St. Antonio. Todėl neparatčiau nė savo didžiausiam neprieteliui važiuoti per Meksiką. Pasirodo, kad nėra jokios galimybės laimingai prasmukti Amerikon, tais keliais, nes Dėdė Samas turi tokias akis, kad didžiausioj tamsuojam kito".

Taip užbaigė savo pasakojimą keleivis, po didelių vargų dasiekęs Chicago. Jis išreiškė pasigailėjimą, kad nepaklausk savo draugų ir Naujienų patarimų, kaip geriausia yra keliauti iš Lietuvos Amerikon.

Pranešimai

Kas, ką, kur, kaip ir kada rengia, veikia ar kviečia.

KASDIEN tamsta gali prisaždyti rė Naujienų Spulks, ir prisaždyti uojau jėl dar nesl prisaždės. Dėdamas kas savaitė po dolerį-kita, nei nepatėmsi kaip susidėsi užtektinai pinigų, kad nusipirktum naujienų Spulka 1739 S. Halsted St.

L. D. L. D. Chicago, Rajono Konferecija įvyks nedėlioj, lapkričio 25 d., ryte, Naujienų name. Visos L. D. L. D. kuopos prašomos išrinkti delegatus, o kur to negalima padaryti, kviečiamos dalyvauti kuopų valdybos. — Rajono Komitetas.

Lietuvių Mot. Draugija "Apšvietė" rengia trečiadienį, spalio 24 d., 7:30 valandą vakare, Mark White Square Parko svetainėje (30 ir Halsted St.) prelekciją vien tik moterims. Prelekcija "Kas kiekvienam material reikia žinoti" skaitys Dr. St. Biežis.

Prelekcija bus iliustruota Antra prelekcija įvyks Brighton Parke (Mc Kinley svet.) lapkričio 9 d. Prelegentu bus Dr. C. K. Cerys — Komitetas.

(Operetė) Consilium Fakultatis. Pirmu kartu stato scenoj Laisvės Kanklių mišrus choras, įvyks 28 d. spalio, Bohemian American svet., 1436 W. 18 St., Chicago, Ill. Perstatymas prašydės 7:45 v. v. Šita operetė vadovaus visiems gerai žinomas L. K. choro vedėjas J. Zuronas. Todėl visus kviečiame atsilankyti, po perstatymo bus šokiai. Kviečia Komitetas.

JIEŠKO KAMBARIŲ

REIKALINGAS kambarys, del dviejų vaikų, Bridgeport apielinėje, meldžiu pranešti. 3311 So. Halsted Str. . Yards 6062

ISRENDAVOJIMUI

ANT RENDOS, del daktaro ar dentisto kamps 46-th ir Wood sts., labai gražūs 7 kambariai, štymu šildomas, šaukite pas savininką. 1809 W. 46-th St. Phone La Fayette 4068

SIULYMAI KAMBARIŲ

ISSINUOMUOJA KAMBARYS vienam asmeniui, su valgio pagaminimu. Kreipkitės adresu: 6637 So. Rockwell St., Chicago.

RENDAVOJASI kambariai lietuviškame viešbuty; nēr skirtumo, vyram ar moterim, su valgiu ar be valgio, ant mėnesio, ar savaitės; kambariai švarūs. Kreipkitės, 1606 S. Halsted St.

IVAIRUS SKELBIMAI

STOGDENGTYSTĖ Trijų stogų prakurimas užtaisomas ir garantuojamas už \$4. Automobilių trokų pataravinias Chicagoje ir apielinėje. Istaiga 34 metų senumo. Didžiausia ir geriausia stogų dengimo istaiga Chicagoje. Tik patyrę unijos darbininkai samdomi. J. J. Dunne Roofing Co., 3411-13 Ogden Ave., Phone Lawdale 0114.

REIKIA DARBININKŲ VYRŲ ir MOTERŲ

REIKIA VYRU— KABINET DIRBEJU, 80c. į valandą. Pečkurių, 70c. į valandą. Pečkurių pagalbininkų, \$32 į savaitę. Dirbtuvių inžinierių, \$250 į mėnesį. Darbininkų, 50c į valandą. Handy vyru, \$27.50 į savaitę, 2 vyru į mašinape, 50 — 55c į valandą. Sargų, \$25 į savaitę.

MOTERŲ — Indų plovėjų, \$16 iki \$18 į savaitę. Janitorų, 38c į valandą. Merginų į dirbtuve, \$15 iki \$18 į savaitę. Merginų abelman namų darbu, \$16 į savaitę, valgis ir kambarys.

Atsišaukite: So. Park Employment Bureau 4191 S. Halsted St., 2 augštas

REIKIA DARBININKŲ MOTERŲ

Reikia — 50 gabijų merginų. Darbas prie grobų. Nuolat darbas. Gera alga. Puikiausis darbo kambariai ir pasislio. Atsišaukite į superintendente ofisą.

OPPENHEIMER CASING CO. 1020-1026 W. 36 Str. Chicago.

MERGINŲ — 16 iki 18 metų, lengvas, švarus darbas švarioje dirbtuvėje. Gera pradžiai alga. Bonai nuolatiniems darbininkėms. Švarios ir labai parankios darbo aplinkybės, su Lunch parankumu. Atsišaukite R. J. EDERER CO. cor. Orleans & Ohio Sts.

REIKIA DARBININKŲ VYRU

REIKIA 25 vyrų į geležies atkarpų jardą. Nuolat darbas, gera mokestis. Atsišaukite 3647 S. Homan Ave.

REIKIA pardavinėtojo del didelio pasiulymo — propozicijos. Uždirbama nuo \$40 iki \$60 į savaitę. Atsišaukite. 64 E. Van Buren St., tarpe 10 ryto ir 1 val. diena, Room 907. Klauskite Mr. Kreives.

RAKANDAI

DIDELIS BARGENAS Gera proga jaunai porai, 5 kambarių vėliausios mados rakandai, Punks parloro setas, valgomos kambario setas, miegamo kambario setas, liampa, karpetai ir dvigubų springų fonografas su rekordais. Parduosiu už pirmą geriausį pasiulymu, visus sykiu geriau atskirai, jei norite sutaupti pinigų. Neprašėkite šio didelio bargeno. PETER GUSTIS, 1922 So. Kedzie Ave.

RAKANDAI

TURI BUTI PARDUOTI tuojau puikus rakandai, įskaitant velour ir odinį setą, 3 karpetai, 2 riešuto medžio miegamojo kambario setai, riešuto medžio valgomos kambario setas, fonografas, indai ir tt. Parduosiu atskirai, atsišaukite. 1630 Humboldt Blvd.

PARDAVIMUI 4 rūnių rakandai. Visi daiktai randasi kokie tik gyvenimui reikalingi yra. Parduosiu pigiai, nes man daugiau nereikalingi. Pasiskubinkit. 3328 So. Emerald Ave. 1 lubos.

PARSIDUODA 4 kambarių rakandai. Turiu parduoti greit ir todel parduosiu pigiai. 1706 Rubel St. 2nd fl. front

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI grosernė, kur visados biznis gerai yra daromas. Rušimai gyvenimui ir gera apielinė. Pigiai parduosiu. 3726 So. Wallace Str.

PARSIDUODA grosernė, vieta didelė galima uždėti ir bučėrnę. Parduosiu su namu ar be namo arba mainysiu ant mažesnio namo. 5744 So. Union Ave., Tel. Engelwood 1430

PARDAVIMUI Restuarantas Lietuvių Kolonijoje, prie bizniavos gatvės. Listas ilgas, rendos 880 į mėnesį. Garantuoju \$85.00 į dieną bazinio, Duosiu išmėginti vieną savaitę ir duosiu morgičių pagal sutartį. Parduosiu už priėmiamą kainą. 1723 W. 47-th St.

Turiu parduoti grosernė ir 3 flatų namą iš priežasties ligos. Atsišaukite MRS NELLIE ROWE 8060 Vincennes Ave.

NAMAI-ZEME

KAM KO REIKIA Pirkti, parduoti, manyti: namus, lotus, farmas ir visokios rūšies biznius. Mes parduodam ir mainom. Su reikalų kreipkitės pas A. GRIGAS, 3114 So. Halsted St.

PARDAVIMUI dviejų augštų biznio namas, su dviem pagyvenimais; gazas, elektra, vanos ir visi kiti įtaisymai. 2 blocai nuo 47 St. gatvėkarių linijos. 4604 So. Washtenaw Ave. Taipgi parduosiu Oldsmobile 1922 modelio, Sedan labai pigiai.

PARDAVIMUI \$500 įmokėti, kitus mėnesinius išmokėjimais, 1219 So. Jefferson St., kamps W. 20 Pl., 4 flatai po 4 kambarius kiekvienas ir sklepas. 189 N. Clark St., kamps Lake St. Room 510

EXTRA BARGENAS!

PARDAVIMUI South sidėj 2 aukštų murinis po 6 kambarius namas, maudynės, elektra ir beismanas. Rendos į mėnesį \$60.00. Kaina \$6,000. cash. \$3,000 arba mainysiu ant loto, grosernės Automobilius. Murinis namas prie 31 St. Bridgeporte pirmame aukšte 7 kamb. ant rame 4 ir 4 kambariai, beismente skalbykla. Elektra, garadžius 2 ma šinoms. Rendos į mėnesį \$90. Kaina \$8500 cash \$3,000. JOS. AUGAITIS, 751 W. 31 St. Tel. Yards 6296

DEL LIGOS SAVININKAS NORI parduoti ar išrenduoti savo gražų murinį namą 8-nių kambarių, dviejų pagyvenimų kartu su visais baldais (furniture). Nepaprastas atsiktikas lietuviui išgityi puikų namuką už labai pigią kainą. Parduosiu tik lietuviui. Atsišaukite dienomis: A. I. Misukonis, 2623 W. Harrison St.

PARDAVIMUI 2 augštų namas krūtutė ir 9 kambariai gyvenimui, murinis garadžius del 7 automobilių gera bizniava vieta 1940 So. Halsted St. Savininko Tel Kedzie 7043 dienomis Vakaris Tel. Nevada 5279

BERVYN BARGENAI

Naujas 5 kambarių namas, sun parloras, medinis bungalow, lotas 30x125, cemento bloksų pamatu, cemento sklepas, ažuolo grindis visuose kambariuose, vana, užpakalinis porčius su stieliais, suros, vanduo, elektra, 3 blocai nuo mokyklos ir apie 4 blocai nuo gatvės. Jei greit parduosiu, tai už \$5,700, įmokėti \$1,200

J. ILLICH, Jr. 7249 Ogden Ave, 1 blokas į vakarus nuo Harlem Ave., Riverside, Ill

TURI BUTI PARDUOTAS iš priežasties ligos, 2 augštų namas N. E. kamps S. Morgan ir 32 pl. Krautuvė 57x110, didelis sklepas. Flatai 1-6, 1-5 ir 4-4 kambarių ant 2 augštų. Garu ir pečias šildoma. Darytinė renda pigi \$4,800, nėra įvy. gali but padidinti. Kaina \$30,000, mokestis \$12,000. Busiu ant pareikalavimo ir parodysiu namą nedėly, utarninke ir serdoje, Oct. 22, 23 ir 24.

NAMAI-ZEME

KRAUSTYKIS I CICERO Parduosiu mano puikų namą 2 flatų murinį namą, po 6 kambarius kiekvienas. Įbudavus maudynės skyrimus karštu vandeniu šildomas priant kiekvienam flatui. Parinkta vieta Ciceroje, Parkholm subdivizijoje, lotas 30x125, greitai parduosiu kaina \$14,900. Lengvais išmokejimais. Savininkas 1247 So. 48 Ave., Cicero, Ill.

SOUTH Side flatas, 47 Pl. netoli Union Ave., medinis, 4 flatų, 4 ir 5 kambariai, kieta medžio trimingai, elektra pečias kurenamas. Namas gerame padėjime, reikia \$4,000 pinigais. Bargenas už \$6,500. H. J. Coleman Co., 4729 S. State Street, Drexel 1800.

TURIME namų, lotų, biznių visose dalyse miesto. Taipgi ir labai gerų farmų. Mes galime prirengti ką tik-tai norite. Kreipkitės pas CHAS. J. BAGDZIUNAS and Co. 736 W. 35-th Street Boulevard 0012

KAMPINIS 4 flatų frame, 64 ir Marshfield Ave. Krautuvė ir 3 flatai, garadžius. Randos \$140 į mėnesį. Kaina \$9,500, pinigais \$3,500. Sheehan Witous and Co. 1654 W. 63 St. Prospect 1910

2 flatų murinis, 5-6 kambarių, kieta medžio grindis, furnace ir pečiumi šildomas. 2 karų garadžius, namas pirmos klasės padėjime. Kaina \$9000.00. Pinigais \$2,500.00. Sheehan Witous and Co. 1654 W. 63 St. Prospect 1910

PARDAVIMUI namas su krautuve — groseriai, suilkmens, cig-garai, saldainiai, šalta košė. Mokyklos reikmenys, Paštos, skrydis, ir geležis ir maleva. Namas šiltu vandeniu šildomas, garadžius. Du tušti lotai. Kaina \$10,000 pinigais reikalaujama. 4300 So. Mozart St.

PARDAVIMUI namas ir ¼ akro lotas, 4 kambarių namas, garadžius Pinigais \$3,300. Atsišaukite Mrs. A. Kooyman 108 St ir Kedzie Ave. Mt Greenwood, Ill.

PARDAVIMUI bizniavas medinis namas, geroj bizniavoj vietoj, tinkamas del grosernės, dry goods štoro ir citokių biznių. Parduosiu už priėmiamą kainą ant lengvų išlygų. Kreipkitės P. BARKIS, Furniture Store, 1748-50 W. 47 St.

PARDAVIMUI namas ir ¼ akro lotas, 4 kambarių namas, garadžius Pinigais \$3,300. Atsišaukite Mrs. A. Kooyman 108 St ir Kedzie Ave. Mt Greenwood, Ill.

PARDAVIMUI bizniavas medinis namas, geroj bizniavoj vietoj, tinkamas del grosernės, dry goods štoro ir citokių biznių. Parduosiu už priėmiamą kainą ant lengvų išlygų. Kreipkitės P. BARKIS, Furniture Store, 1748-50 W. 47 St.

MOKYKLOS

Išmokite dressmaking Kirpimo, Designing, Siuvimo Skrybėlių Dirbimo

Klesos Dienomis ir Vakaris Specialūs vakarienės, klesos moterims ir merginoms kaip pasisulti sau dreses. Mes suteikiame vietas dykai ir išduodame diplomus užbaigusiom. VALENTINE DRESSMAKING COLLEGE, 2407 W. Madison St. Phone Seeley 1643 Sara Patek, Principal

Amerikos Lietuvių Mokykla

3106 So. Halsted St. Mokinama: Anglų ir Lietuvių Kalbų, Aritmetikos, Knygvedystės Stenografijos, Typewriting, Pirklybos Teisių, Laiškų Rašymo, Suvenytų Valstijų Istorijos, Abelnos Istorijos, Geografijos, Politinės Ekonomijos, Pilietybės, Dailrašystės. Gramatikos, Literaturos, Retorikos Etimologijos Oratorystės. Mokymo valandos vakarais: vaikams nuo 6 iki 7 valandų; suaugusiems nuo 7 iki 9:30 val. vak.